Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

TRƢỜNG ĐẠI HỌC SƢ PHẠM HÀ NỘI 2

KHOA GIÁO DỤC TIỂU HỌC

NGUYỄN THỊ HUYẾT

KHÓ KHĂN TRONG GIAO TIẾP CỦA HỌC SINH LỚP 4 NGƢỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ VỚI GIÁO VIÊN Ở TRƢỜNG TIỂU HỌC PHƢƠNG TIẾN, HUYỆN VỊ XUYÊN, TỈNH HÀ GIANG

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP ĐẠI HỌC

Chuyên ngành: Tâm lý học

Ngƣời hƣớng dẫn khoa học

Th.S NGUYỄN THỊ VUI

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

HÀ NỘI

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trƣờng Đại học Sƣ phạm Hà Nội 2 đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập tại trƣờng và tạo điều kiện cho tôi thực hiện khoá luận tốt nghiệp.

Đặc biệt tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Thạc sĩ Nguyễn Thị Vui - Giảng viên bộ môn Tâm lý giáo dục trƣờng Đại học Sƣ phạm Hà Nội 2 đã tận tình chỉ bảo hƣớng dẫn khoa học cho tôi trong quá trình thực hiện và hoàn thành khoá luận tốt nghiệp này.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn chân thành tới tập thể thầy cô và học sinh lớp 4A, 4B trƣờng Tiểu học Phƣơng tiến - Vị Xuyên - Hà Giang đã tận tình giúp đỡ tôi hoàn thành khoá luận.

Tôi xin chân thành cảm ơn gia đình, bạn bè đã giúp đỡ, động viên tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành khoá luận này.

Do điều kiện thời gian và phạm vi nghiên cứu có hạn, khoá luận không tránh khỏi những thiếu sót. Kính mong các thầy cô giáo và các bạn thông cảm và đƣa ra những chỉ dẫn quý báu để khoá luận trở nên hoàn chỉnh hơn.

Hà Nội, ngày tháng năm

Sinh viên

Nguyễn Thị Huyết

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đề tài **"*Khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 người dân tộc thiểu số với giáo viên ở trường Tiểu học Phương Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang*"** là kết quả mà tôi trực tiếp tìm tòi, nghiên cứu. Trong quá trình thực hiện đề tài tôi đã sử dụng tài liệu của một số tác giả. Tuy nhiên đó chỉ là cơ sở để tôi rút ra những vấn đề cần tìm hiểu ở đề tài của mình. Đề tài khoá luận này là của cá nhân tôi, hoàn toàn không trùng đề tài của các tác giả khác và đề tài chƣa đƣợc công bố trong một công trình khoa học nào khác.

Nếu sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Hà Nội, ngày tháng năm

Sinh viên

Nguyễn Thị Huyết

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT TRONG KHÓA LUẬN

TH	: Tiểu học
GTSP	: Giao tiếp sƣ phạm
HS	: Học sinh
UBND	: Ủy ban nhân dân
GV	: Giáo viên
–	: Điểm trung bình
TB	: Thứ bậc
ĐTB	: Điểm trung bình

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

HỆ THỐNG CÁC BẢNG

Bảng 1: Tự đánh giá của học sinh về những trở ngại tâm lý khi giao tiếp với giáo viên.

Bảng 2: Tần số xuất hiện khó khăn tâm lý trong giao tiếp của học sinh với giáo viên.

Bảng 3: Những khó khăn trong giao tiếp của học sinh khi giao tiếp với giáo viên.

Bảng 4: Những khó khăn trong giao tiếp của học sinh khi giao tiếp với giáo viên (Xét theo giới tính)

Bảng 5: Nguyên nhân gây ra các khó khăn tâm lý của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số.

Bảng 6: Đánh giá của giáo viên về những trở ngại tâm lý khi giao tiếp với giáo viên của học sinh

Bảng 7: Tần số xuất hiện trở ngại tâm lý trong giao tiếp của học sinh với giáo viên dƣới sự đánh giá của giáo viên.

Bảng 8: Đánh giá của giáo viên về khó khăn trong giao tiếp của học sinh khi giao tiếp với giáo viên.

Bảng 9: Đánh giá của giáo viên về nguyên nhân gây nên các khó khăn trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU **1**

1. Lí do chon đề tài 1

2. Mục đích nghiên cứu 3

3. Khách thể và đối tƣợng nghiên cứu 3

4. Giả thuyết khoa học 3

5. Nhiệm vụ nghiên cứu 4

6. Phạm vi nghiên cứu 4

7. Phƣơng pháp nghiên cứu 4

8. Cấu trúc khoá luận 6

CHƢƠNG 1. CƠ SỞ LÍ LUẬN VỀ KHÓ KHĂN TÂM LÝ TRONG GIAO TIẾP CỦA HỌC SINH NGƢỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ

1.1. Sơ lƣợc lịch sử vấn đề giao tiếp của học sinh dân tộc thiểu số 7

1.1.1. Ở nƣớc ngoài 7

1.1.2. Ở Việt Nam 8

1.2. Một số vấn đề lý luận giao tiếp và những khó khăn trong giao tiếp 10

1.2.1. Giao tiếp 10

1.2.2. Khó khăn trong giao tiếp 13

1.2.2.1 Khó khăn là gì? 13

1.2.2.2. Biểu hiện của khó khăn trong giao tiếp 15

1.2.3. Đặc điểm tâm lý của học sinh Tiểu học ngƣời dân tộc thiểu số. 16

1.2.3.1. Đặc điểm về ngôn ngữ 16

1.2.3.2. Đặc điểm về tính cách 17

1.2.3.3. Đặc điểm về nhận thức 17

1.2.4. Khó khăn tâm lý trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

với giáo viên 18

1.2.4.1. Khái niệm khó khăn tâm lý trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

thiểu số với giáo viên 18
1.2.4.2. Biểu hiện khó khăn trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số 19
1.2.5. Nguyên nhân của khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số 20
KẾT LUẬN CHƢƠNG 1 22
CHƢƠNG 2. THỰC TRẠNG KHÓ KHĂN TRONG GIAO TIẾP CỦA HỌC SINH LỚP 4 NGƢỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ VỚI GIÁO VIÊN TRƢỜNG TIỂU HỌC PHƢƠNG TIẾN, HUYỆN VỊ XUYÊN, TỈNH HÀ GIANG 23
2.1. Sơ lƣợc về khách thể nghiên cứu 23
2.2. Thực trạng khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến - Vị Xuyên - Hà Giang 24
2.2.1. Đánh giá của học sinh về khó khăn trong tâm lý khi giao tiếp với giáo viên trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến - Vị Xuyên - Hà Giang 24
2.2.2. Biểu hiện khó khăn tâm lý trong giao tiếp với giáo viên củahọc sinh .. 26
2.2.3. Nguyên nhân của những khó khăn tâm lý trong giao tiếp với giáo viên của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số 32
2.2.3.1. Nguyên nhân chủ quan 34
2.2.3.2. Nguyên nhân khách quan 37
2.3. Đánh giá của giáo viên về những nguyên nhân gây nên khó khăn trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số 39
2.3.1. Đánh giá của giáo viên về khó khăn trong giao tiếp của học sinh 39
2.3.2. Đánh giá của giáo viên về những nguyên nhân gây nên khó khăn trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số. 44

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

2.3.2.1. Nguyên nhân chủ quan 45

2.3.2.2. Nguyên nhân khách quan 46

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

KẾT LUẬN CHƢƠNG 2 48

CHƢƠNG 3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP KHẮC PHỤC NHỮNG KHÓ KHĂNCỦA HỌC SINH LỚP 4 NGƢỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ TRONGGIAO TIẾP VỚI GIÁO VIÊNTRƢỜNG TIỂU HỌC PHƢƠNG TIẾN- VỊ XUYÊN - HÀ GIANG 50

3.1. Khắc phục những khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên bằng các hoạt động trong giờ học 50

3.1.1. Tăng cƣờng cho học sinh thực hành, trải nghiệm các tình huống giao tiếp cụ thể (Tăng cƣờng hoạt động giao tiếp). 50

3.1.2. Xây dựng các tình huống giả định trong dạy học 51

3.1.3. Sử dụng các hình thức tổ chức dạy học phù hợp: trò chơi, đố vui 52

3.2. Khắc phục những khó khăn trong giao tiếp với giáo viên của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số bằng các hoạt động ngoài giờ học 52

3.2.1. Tổ chức các hoạt động ngoài giờ lên lớp 52

3.2.2. Tổ chức các buổi nói chuyện, lao động, hoạt động chung 52

KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ 54

1. Kết luận 54

2. Kiến nghị 55

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

MỞ ĐẦU

1. Lí do chon đề tài

Giao tiếp là nhu cầu trong đời sống tinh thần của con ngƣời. Con ngƣời từ lúc sinh ra cho đến khi lớn lên luôn có nhu cầu về mối quan hệ với những ngƣời xum quanh. Khi giao tiếp con ngƣời đã tham gia vào nhiều hình thức xã hội phức tạp và ở đó tạo nên các mối quan hệ phức tạp (V.I. Lênin), theo K.Marx: "… Bản chất của con ngƣời không phải cái gì đó chung chung trừu tƣợng cố hữu của những sự vật riêng biệt. Trong tính hiện thực của nó, bản chất của con ngƣời là tổng hoà các mối quan hệ xã hội". Nhƣ vậy, giao tiếp là một trong những yếu tố giúp con ngƣời tham gia vào các mối quan hệ xã hội, tạo ra các mối qua hệ xã hội và tạo nên bản chất con ngƣời. Giao tiếp là một trong những phƣơng thức tồn tại và phát triển của cá nhân và xã hội, con ngƣời còn sống thì còn hoạt động và giao tiếp. Giao tiếp là cơ sở đầu tiên, là viên gạch nền tảng của mọi nhận thức và định hƣớng cho việc hình thành nhân cách của trẻ em, các em giao tiếp để tìm hiểu về thế giới xum quanh, thể hiện yêu cầu, đòi hỏi, tham gia vào các hoạt động học tập, vui chơi…

Trẻ em cũng có giao tiếp. Các em giao tiếp để tìm hiểu về thế giới xung quanh, thể hiện yêu cầu đòi hỏi của mình đối với cha mẹ hay sự vui chơi, đùa nghịch với bạn bè cũng là giao tiếp. Giao tiếp giúp các em hiểu đƣợc về thế giới xum quanh về phong tục, tập quán, văn hoá của dân tộc. Từ đó các em sẽ áp dụng vào cuộc sống một cách có hiệu quả, phù hợp với chuẩn mực xã hội.Giao tiếp rất quan trọng và cần thiết đối với trẻ em. Nó lại càng cần thiết và quan trọng hơn đối với những học sinh dân tộc thiểu số. Những học sinh dân tộc thiểu số khả năng giao tiếp rất kém vì nhiều học sinh còn chƣa nói sõi tiếng phổ thông. Vấn đề giao tiếp của học sinh dân tộc thiểu số đã đƣợc các nhà giáo dục quan tâm.

Đối với ngành Sƣ phạm, giao tiếp không chỉ đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành và phát triển nhân cách ngƣời thầy giáo, mà nó còn là

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

một bộ phận cấu thành của hoạt động sƣ phạm. K.D.Sinxki đã khẳng định: "*Sự thành công trong công tác sư phạm của người giáo viên phần lớn phụ thuộc vào thái độ của họ đối với học sinh, vào mức độ uy tín. Vì vậy, mối quan hệ lẫn nhau giữa người thầy và trò có thể được coi là vấn đề số một trong hoạt động của người thầy giáo"*. Nhƣng không phải bao giờ quá trình giao tiếp cũng diễn ra một cách suôn sẻ, thuận chiều giữa các chủ thể, mà trong mối quan hệ đó thƣờng xuyên xảy ra những khó khăn tâm lý nhất định làm cản trở quá trình giao tiếp, làm cho hiệu quả giao tiếp không nhƣ mong muốn.

Giáo dục Tiểu học trong những năm qua có những chuyển biến về chất lƣợng chăm sóc nuôi dƣỡng và giáo dục học sinh không những ở các thành phố lớn, thị xã, thị trấn mà còn cả nông thôn, vùng núi và đặc biệt là vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Để thực hiện đƣợc vấn đề này một cách có hiệu quả nâng cao chất lƣợng cho học sinh dân tộc thiểu số thì cần phải nâng cao chất lƣợng giao tiếp bằng tiếng Việt cho học sinh, bởi vì tiếng Việt là phƣơng tiện giao tiếp chủ yếu của học sinh với những ngƣời khác. Nhƣng giao tiếp đối với học sinh dân tộc thiểu số quả là một vấn đề gian nan, học sinh sống ở những bản làng xa trung tâm, họ có lối sống biệt lập giữa các dân tộc nên ít có điều kiện giao tiếp với bên ngoài, cách suy nghĩ và khả năng tiếp thu còn hạn chế. Thêm vào đó là sự bất đồng ngôn ngữ giữa cô và học sinh đã gây nhiều khó khăn trong giao tiếp. Việc giao tiếp với học sinh dân tộc lớp 4 còn rất khó khăn, phức tạp vì thời gian trẻ tiếp xúc với cô và các bạn trên lớp quá ít, chỉ có một buổi, thời gian ở nhà là chính, trẻ lại giao tiếp bằng tiếng dân tộc, tiếng Việt không có ai để giao tiếp nên các em rất mau quên, trẻ phát âm không chuẩn.

Trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang là một trƣờng mà hầu hết học sinh đều là ngƣời dân tộc, hoàn cảnh gia đình còn khó khăn, đƣờng sá đi lại khó khăn. Từ những lí do trên và để tìm hiểu những khó khăn giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số, từ đó để có những

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

biện pháp giúp học sinh giao tiếp với trẻ một cách dễ dàng hơn nên tôi đã chọn đề tài: ***"Khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 người dân tộc thiểu số với giáo viên ở trường Tiểu học Phương Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang".***

2. **Mục đích nghiên cứu**

Nghiên cứu đề tài này, tôi nhằm mục đích tìm hiểu những khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên ở trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang. Từ đó, đề xuất những định hƣớng giúp trẻ.

3. **Khách thể và đối tƣợng nghiên cứu**

- *Khách thể nghiên cứu:* Gồm 53 học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến - Vị Xuyên - Hà Giang, đồng thời nghiên cứu trên 12 học sinh ngƣời dân tộc Kinh.

- *Đối tượng nghiên cứu*: Những khó khăn trong giao tiếp của học sinh dân tộc, lớp 4 trƣờng Tiểu Học Phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang.

4. **Giả thuyết khoa học**

Hiện nay, học sinh trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang hầu hết là ngƣời dân tộc. Các em gặp rất nhiều khó khăn trong đó khó khăn về giao tiếp là vấn đề đầu tiên. Các em thƣờng khó khăn khi sử dụng ngôn ngữ: Khó khăn trong việc hiểu lời nói và diễn đạt lời nói…. Đặc biệt các em khó khăn khi sử dụng phƣơng tiện giao tiếp phi ngôn ngữ: Không có khả năng sử dụng hay ít hiểu đƣợc ngôn ngữ cử chỉ, ánh mắt, điệu bộ. Chính những khó khăn này đã gây trở ngại rất lớn trong việc quan hệ xã hội, tham gia các hoạt động vui chơi, học tập dẫn tới các em cảm thấy chán học. Nếu nhƣ biết đƣợc những khó khăn đó của các em thì sẽ giúp các em có cơ hội để khắc phục và phát triển khả năng giao tiếp.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

5. **Nhiệm vụ nghiên cứu**

- Nghiên cứu cơ sở lí luận về giao tiếp của học sinh dân tộc ở lớp 4.

- Nghiên cứu những khó khăn trong giao tiếp của học sinh dân tộc thiểu số khi bƣớc vào lớp 4 trƣờng Tiểu học Phƣơng tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang.

- Đề xuất những biện pháp giúp đỡ trẻ.

6. **Phạm vi nghiên cứu**

Tôi tiến hành nghiên cứu trên khách thể là học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số trong trƣờng Tiểu học phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang.

7. **Phƣơng pháp nghiên cứu**

7.1 Các phương pháp nghiên cứu lí luận

Tiến hành đọc, phân tích, tổng hợp, hệ thống hoá, khái quát hoá trong nghiên cứu các nguồn tài liệu lí luận có liên quan đến đề tài nhằm xây dựng cơ sở lý luận chung cho vấn đề nghiên cứu.

Mục đích

- Xây dựng giả thuyết khoa học cho đề tài.

- Viết lịch sử vấn đề nghiên cứu.

- Xây dựng cơ sở lý luận cho đề tài để định hƣớng cho nghiên cứu thực tiễn *Cách tiến hành:*

Tiến hành sƣu tầm, tham khảo, phân tích và nghiên cứu các tài liệu có liên quan đến đề tài nhƣ: Các giáo trình, sách giáo khoa, báo, tạp chí và các công trình nghiên cứu của các tác giả trong và ngoài nƣớc về hứng thú, về hứng thú đối với một đối tƣợng nào đó, về đặc trƣng tâm - sinh lí của học sinh Tiểu học, nhằm xác đinh cơ sở lí luận của đề tài và các biện pháp cần thiết để giải quyết đề tài.

7.2 Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn.

- *Phương pháp quan sát*:

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Quan sát những khó khăn về giao tiếp của học sinh dân tộc thiểu số. Cách giao tiếp của chúng. Nhằm thu thập thông tin về những khó khăn trong

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số, nhằm tìm ra nguyên nhân gây nên các khó khăn trong giao tiếp đó.

Chúng tôi tiến hành quan sát một cách có mục đích trong điều kiện tự nhiên và có biên bản ghi lại các thông tin quan sát một cách nghiêm túc. Quan sát hoạt động giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên trong giờ học trên lớp và các hoạt động ngoại khóa.

- *Phương pháp điều tra viết*

Đây là phƣơng pháp nghiên cứu sử dụng phiếu trƣng cầu ý kiến với một hệ thống câu hỏi đã đƣợc soạn sẵn, nhằm thu thập thông tin cần thiết về vấn đề nghiên cứu.

Mục đích

+ Tìm hiểu thực trạng một số khó khăn tâm lý biểu hiện về mặt nhận thức, thái độ, hành vi của các em học sinh ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên ở trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến - Vị Xuyên - Hà Giang.

+ Thu thập những ý kiến của học sinh về những khó khăn mà học sinh đó gặp phải khi giao tiếp với giáo viên.

Cách tiến hành: Sử dụng phiếu trƣng cầu ý kiến với hệ thống câu hỏi có nội dung bổ trợ cho nhau. Nội dung câu hỏi rõ ràng, dễ hiểu, dễ trả lời. Phiếu trƣng cầu ý kiến đƣợc đánh máy trên khổ giấy A4, trình bày sạch đẹp, rõ ràng.

- *Phương pháp đàm thoại*

Đây là phƣơng pháp thu thập, phân tích những phản ứng bằng lời nói của học sinh trong các cuộc trò chuyện với mục đích đƣợc xác định của ngƣời nghiên cứu.

Tôi tiến hành trò chuyện, trao đổi trực tiếp với học sinh giáo viên trong trƣờng trên tinh thần cởi mở, thân thiện… nhằm mục đích lấy ý kiến của họ về các khó khăn tâm lý trong giao tiếp với giáo viên của học sinh lớp 4 ngƣời

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

dân tộc thiểu số. Kết quả nghiên cứu nhằm bổ sung cho các phƣơng pháp nghiên cứu khác trong đề tài.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- *Phương pháp thống kê Toán học:* Xử lí số liệu thu đƣợc từ thực tế.

Để khẳng định tính khách quan của những kết quả nghiên cứu, chúng tôi sử dụng toán thống kê nhằm lƣợng hóa kết quả thu đƣợc. Trên cơ sở đó căn cứ nhận xét về kết quả nghiên cứu một cách khách quan hơn. Nhằm giúp ngƣời nghiên cứu có những thông tin các biệt chuyển thành thông tin tổng thể, qua đó có thể nhận thức đƣợc về đối tƣợng nghiên cứu một cách tổng thể, toàn bộ.

8. **Cấu trúc khoá luận Khoá luận gồm: Mở đầu**

Chƣơng 1. Cơ sở lí luận về vấn đề giao tiếp của học sinh dân tộc thiểu số

Chƣơng 2. Những khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên ở trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang.

Chƣơng 3. Một số biện pháp khắc phục những khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên ở trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang.

Kết luận và kiến nghị

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

CHƢƠNG 1
CƠ SỞ LÍ LUẬN VỀ KHÓ KHĂN TÂM LÝ TRONG GIAO TIẾP CỦA HỌC SINH NGƢỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ

1.1. Sơ lƣợc lịch sử vấn đề giao tiếp của học sinh dân tộc thiểu số

1.1.1. Ở nước ngoài

Giao tiếp là một vấn đề mới trong khoa học nói chung và trong tâm lý học nói riêng.

Từ thời cổ Hy Lạp, Socrát (407 - 399 TCN) và Platon (428 -347 TCN) đã nói đến đối thoại nhƣ là sự giao tiếp trí tuệ phản ánh mối quan hệ giữa con ngƣời với con ngƣời.

Giữa thế kỉ XIX, trong bản thảo Kinh tế - Triết học năm 1884, Các Mác (1818 - 1883) đã bàn về nhu cầu xã hội giữa con ngƣời với con ngƣời trong hoạt động xã hội và tiêu dùng, xã hội loài ngƣời phải giao tiếp thực sự với nhau. Các Mác viết: "Cảm giác và hƣởng thụ của những ngƣời khác cũng trở thành sở hữu của chính bản thân tôi. Cho nên ngoài vũ khí quan trực tiếp ấy hình thành những khí quan xã hội, dƣới hình thức xã hội. Chẳng hạn nhƣ giao tiếp với ngƣời khác cũng đã trở thành khí quan biểu hiện sinh hoạt của tôi và một trong những phƣơng thức chiếm hữu sinh hoạt của con ngƣời. Hơn thế nữa thông qua giao tiếp với ngƣời khác mà có thái độ với chính bản thân mình, mỗi ngƣời tự soi mình".

Đến thế kỉ XX, vấn đề giao tiếp càng đƣợc các nhà triết học, tâm lý học, xã hội học quan tâm nhiều hơn. Gmít (1863-1931) đã đƣa ra thuyết qua lại tƣợng trƣng, ông khẳng định vai trò của giao tiếp đối với sự tồn tại của con ngƣời, hay nhƣ ta thƣờng nói, con ngƣời chỉ tồn tại trong xã hội là ngƣời trong cộng đồng khác.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Đầu thế kỉ XX, khi nghiên cứu và đề xuất các Phản xạ học, nhà triết học Nga V.M.Becchurép (1857-1927) trong tác phẩm: "Tâm lý học khách quan" (1907), "Phản xạ học tập thể" (1921),…đã đề cập nhiều về các vấn đề giao tiếp. Theo ông giao tiếp là ảnh hƣởng tâm lý qua lại giữa ngƣời này với ngƣời kia. Giao tiếp giữ vai trò cơ chế thực hiện hoạt động cùng nhau và hình thành nên chủ thể tập thể của hoạt động đó. Giao tiếp là điều kiện thực hiện giáo dục, truyền đạt kinh nghiệm từ thế hệ này đến thế hệ khác. Becchurep cũng nhấn mạnh đến vai trò to lớn của giao tiếp đối với sự hình thành và phát triển nhân cách.

Mác Tinbubow (1876-1965), một đại diện của triết học hiện sinh và triết học Nhật Bản trong một tác phẩm nổi tiếng của mình dƣới nhan đề: "Tôi và bạn" đã cho rằng tồn tại là đối thoại, sau trở thành nguyên tắc đối thoại, góp phần phát triển lí luận về giao tiếp. Trong giao tiếp hai ngƣời bổ sung cho nhau, chứ không phải thay thế nhau, quan hệ qua lại hai chiều chứ không phải tuân theo một chiều trật tự thứ bậc, đó là hai ngƣời gặp nhau, tồn tại thứ nhất gặp tồn tại thứ hai.

Có thể nói, khó khăn tâm lý trong giao tiếp nói chung, trong giao tiếp của học sinh với giáo viên nói riêng đã đƣợc nghiên cứu ở nƣớc ngoài. Các công trình nghiên cứu của các tác giả trên cũng có những đóng góp nhất định nhƣ họ cũng đã phát hiện và nêu ra một số khó khăn tâm lý trong giao tiếp của học sinh với giáo viên, đồng thời có đề cập đến một số kỹ thuật giao tiếp mà giáo viên cần phải rèn luyện để đảm bảo cho hoạt động sƣ phạm đạt kết quả tốt.

1.1.2. Ở Việt Nam

Vấn đề giao tiếp mới đƣợc nghiên cứu từ cuối những năm 1970 đến những năm 1980. Phạm Minh Hạc đã định nghĩa: "Giao tiếp là quá trình xác lập và vận hành các quan hệ xã hội giữa ngƣời ta với nhau".

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Theo PGS Hoàng Anh Và PGS Vũ Kim Thành, Giao tiếp sƣ phạm là giao tiếp có tính chất nghề nghiệp giữa giáo viên và học sinh trong quá trình giảng dạy và giáo dục, có các chức năng sƣ phạm nhất định, tạo ra các tiếp xúc tâm lý, xây dựng không khí tâm lý thuận lợi, cùng các quá trình tâm lý khác (chú ý, tƣ duy…) có thể tạo ra kết quả tối ƣu của quan hệ thầy trò, trong nội bộ tập thể học sinh và trong hoạt động dạy cũng nhƣ hoạt động học. Từ khái niệm trên chúng ta thấy, công tác giáo dục và học tập chủ yếu diễn ra trong điều kiện giao tiếp nhƣ: Giảng bài trên lớp, thi cử… không có giao tiếp thì hoạt động của giáo viên và học sinh không đạt đƣợc mục đích giáo dục.

Tác giả Đỗ Long với bài viết: "C.Mac và phạm trù giao tiếp" (1963); Tác giả Trần Trọng Thuỷ với bài: "Giao tiếp và sự phát triển nhân cách của trẻ" (1981); Tác giả Bùi Văn Huệ với cuốn: "Bàn về vấn đề giao tiếp" (1981); Tác giả Nguyễn Văn Lê với cuốn: "Quy tắc giao tiếp xã hội" (1996) và "Vấn đề giao tiếp"…

Tác giả Lê Hƣơng đã đi vào phân tích những trở ngại tâm lý trong công tác quản lý xí nghiệp của các nhà quản lý, chủ yếu thể hiện ở hai mặt: Nhu cầu và hoạt động. Tác giả cũng có những số liệu thực tế để chứng minh cho các trở ngại tâm lý đó.

Tác giả Nguyễn Thanh Sơn phân tích những khó khăn của học sinh miền núi khi học các tác phẩm Văn học cổ điển Việt Nam: Tác giả cho rằngnguyên nhân là do vốn văn hoá, vốn sống, vốn hiểu biết của các em hạn chế.

Năm 2004, tác giả Nguyễn Văn Thăng nghiên cứu về một số khó khăn tâm lý trong giao tiếp với giáo viên của học sinh lớp một ngƣời dân tộc thiểu số ở Tây Nguyên.

Tác giả Huyền Phan với bài viết *Những trở ngại tâm lý khi giao tiếp* đã cho thấy, nhiều khi giao tiếp không đạt mục đích vì bị các trở ngại tâm lý ngăn cản.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Nhƣ vậy, qua một số công trình nghiên cứu của các tác giả trong và ngoài nƣớc, chúng ta có thể khẳng định đƣợc sự cần thiết của giao tiếp trong học tập và cuộc sống.

1.2. Một số vấn đề lý luận giao tiếp và những khó khăn trong giao tiếp

1.2.1. Giao tiếp

Giao tiếp là đối tƣợng nghiên cứu của khoa học Tâm lý. Nhƣng hiện nay có rất nhiều khái niệm khác nhau về giao tiếp. Mỗi định nghĩa đƣợc dựa trên một qua điểm riêng và có hạt nhân hợp lý của nó. Có thể khái quát các hƣớng nghiên cứu và định nghĩa giao tiếp theo các trƣờng phái tâm lý học tiêu biểu nhƣ sau:

Đối với các nhà nghiên cứu nước ngoài

V.N.Miaxixev, 1960: Giao tiếp là một quá trình tác động qua lại giữa các nhân cách cụ thể. Giao tiếp chỉ đƣợc thực hiện trong môi trƣờng xã hội. Trong giao tiếp con ngƣời bộc lộ thái độ với ngƣời khác và với chính mình. Nhờ đó các nhà trị liệu tâm lý mới chuẩn đoán đƣợc các bệnh nhân bằng cách khác nhau rồi kết hợp với các phƣơng pháp khác để trị liệu.

T.Chuccon (Mỹ) chú ý đến khía cạnh hành động, hành vi của giao tiếp xem giao tiếp nhƣ là một sự tác động qua lại trực tiếp lên nhân cách dẫn đến việc hình thành những ý nghĩ, biểu tƣợng chuẩn mực và mục đích hành động.

M.Acgain (Anh) quan niệm: Giao tiếp là quá trình hai mặt của sự thông báo thiết lập sự tiếp xúc, trao đổi thông tin.

- Theo quan niệm giao tiếp của các nhà Tâm lý học Liên Xô:

Trong một thời gian khá dài khái niệm giao tiếp bị thu hẹp lại. Đại diện là L.X.Vƣgôtxki, X.L.Rubintein….

L.X.Vƣgôtxki cho rằng: Giao tiếp là sự thông báo hoặc là sự quan hệ qua lại một cách thuần tuý giữa ngƣời với ngƣời, nhƣ là một sự trao đổi quan điểm và cảm xúc.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

X.L.Rubintein: Giao tiếp là hình thức liên kết giữa ngƣời với nhau.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Bên cạnh quan điểm thu hẹp khái niệm giao tiếp, có một số tác giả lại mở rộng khái niệm giao tiếp:

B.V Xôcôlov xem giao tiếp nhƣ là một yếu tố chung có cả ngƣời và động vật, ông cho rằng: "Giao tiếp là sự tác động lẫn nhau giữa những con ngƣời với nhau và những động vật có tâm lý với nhau, nếu thu hẹp hơn thì có thể coi giao tiếp là mối quan hệ giữa con ngƣời và những động vật nuôi trong nhà" [4; 103]. Quan niệm này có xu hƣớng mở rộng khái niệm giao tiếp.

Theo A.A.Leeonchiev: "Giao tiếp là một hệ thống những quá trình có mục đích và động cơ đảm bảo sự tƣơng tác giữa ngƣời này với ngƣời khác trong hoạt động tập thể, thực hiện các quan hệ xã hội và nhân cách, các quan hệ tâm lý và sử dụng phƣơng tiện đặc thù mà trƣớc hết là ngôn ngữ" [9; 35].

Ngoài ra còn có một số khái niệm về giao tiếp sƣ phạm của một số tác giả: A.A.Lêonchiev trong tác phẩm "Giao tiếp sƣ phạm" đã đƣa ra định nghĩa về GTSP bao quát hơn và nhấn mạnh đƣợc bản chất chức năng của giao tiếp:

"GTSP là giao tiếp nghề nghiệp của giáo viên với học sinh trong hoặc ngoài giờ học (Trong qua trình giảng dạy và giáo dục) có những chức năng sư phạm nhất định (nếu giao tiếp là chọn vẹn và tối ưu) nhằm tạo ra bầu không khí thuận lợi cũng như sự tối ưu khác về tâm lý cho quá trình học tập, cho việc xây dựng mối quan hệ giữa thầy và trò, cũng như trong tập thể nội bộ học sinh" [9].

Tác giả V.A.Cancalic quan niệm: *"GTSP là một hệ thống biện pháp và kỹ năng tác động qua lại. Tâm lý học xã hội một cách có tổ chức giữa giáo viên và học sinh. Nội dung của nó là trao đổi thông tin, tác động giáo dục, tổ chức quan hệ qua lại thông qua các phương tiện giao tiếp. Ngoài ra, giáo viên còn là người chủ động, người tổ chức và điều khiển quá trình đó"* [18].

Đối với các nhà nghiên cứu Việt Nam

Khái niệm giao tiếp cũng đƣợc dùng với nhiều thuật ngữ khác nhau trong các công trình nghiên cứu của các nhà Tâm lý học ở Việt Nam.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Trần Trọng Thuỷ, 1998: *Giao tiếp là sự tiếp xúc tâm lý giữa con người với con người, qua đó con người trao đổi với nhau về thông tin, cảm xúc, tri giác lẫn nhau, ảnh hưởng tác động qua lại với nhau* [6].

Phạm Minh Hạc, 1998: *Giao tiếp là hoạt động xác lập, vận hành quan hệ giữa người với người để hiện thực hoá các quan hệ xã hội giữa các chủ thể này với các chủ thể khác* [3; 22].

Tác giả Nguyễn Ngọc Bích trong giáo trình "Tâm lý xã hội" viết: *Giao tiếp là sự tiếp xúc giữa hai người hay nhiều người thông qua phương tiện ngôn ngữ nhằm trao đổi thông tin, tình cảm, hiểu biết tác động qua lại và điều chỉnh lẫn nhau*" [5; 53].

Theo "Từ điển Tâm lý học" của Vũ Dũng: *Giao tiếp là quá trình thiết lập và phát triển tiếp xúc giữa cá nhân, xuất phát từ nhu cầu phối hợp hành động. Giao tiếp bao gồm hàng loạt các yếu tố như trao đổi thông tin, xây dựng chiến lược hoạt động thống nhất, tri giác và tìm hiểu người khác. Giao tiếp có ba khía cạnh chính: Giao lưu, tác động tương hỗ và tri giác* [7].

Tóm lại, giao tiếp là sự tiếp xúc tâm lý tạo nên quan hệ ngƣời - ngƣời, sự tiếp xúc tâm lý đó mang lại sự cảm thông, hiểu biết, ảnh hƣởng, rung cảm tác động qua lại lẫn nhau để từng con ngƣời cũng nhƣ nhóm ngƣời và cả xã hội loài ngƣời cùng tồn tại và phát triển.

Ngoài ra, còn có một số khái niệm về giao tiếp sƣ phạm:

Hai tác giả Ngô Công Hoàn và Hoàng Anh quan niệm: "*GTSP là giao tiếp có tính nghề nghiệp giữa giáo viên với học sinh trong quá trình giảng dạy (giáo dưỡng) Và giáo dục có chức năng sư phạm nhất định, tạo ra các tiếp xúc tâm lý, xây dựng không khí tâm lý thuận lợi, cùng các quá trình tâm lý khác (chú ý, tư duy…) có thể tạo ra kết quả tối ưu của quan hệ thầy trò, trong nội bộ tập thể học sinh và trong hoạt động giảng dạy cũng như trong hoạt động học"* [9; 14].

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Theo tác giả Nguyễn Văn Lê và Tạ Văn Doanh cho rằng: "*Giao tiếp sư phạm là một thành phần cơ bản của hoạt động sư phạm. Nó diễn ra khi nhà sư phạm tiến hành các hình thức tổ chức giảng dạy - giáo dục đối với học sinh như lên lớp, phụ đạo, kiểm tra, thi cử, hướng dẫn thực hành thí nghiệm*" [10; 15].

Tác giả Nguyễn Thanh Bình *"Giao tiếp sư phạm là quá trình tiếp xúc tâm lý, trong đó diễn ra sự trao đổi thông tin, cảm xúc, nhận thức và tác động qua lại lẫn nhau, nhằm thiết lập nên các mối quan hệ giữa giáo dục với đối tượng giáo dục, giữa nhà giáo dục với lực lượng giáo dục, giữa nhà giáo dục với nhau để thực hiện mục đích giáo dục* [12; 26].

Trong công trình nghiên cứu của mình, tôi sử dụng quan niệm giao tiếp của tác giả Trần Trọng Thuỷ và Nguyễn Quang Uẩn: *"Giao tiếp là sự tiếp xúc tâm lý giữa người và người, thông qua đó con người trao đổi với nhau về thông tin, về cảm xúc, tri giác lẫn nhau và ảnh hưởng tác động qua lại với nhau. Hay nói cách khác đi giao tiếp xác lập và vận hành các quan hệ giữa người và người, hiện thực hoá các quan hệ xã hội giữa các chủ thể này với các chủ thể khác"* [8; 48].

Khoá luận sử dụng khái niệm trên của hai tác giả làm khái niệm công cụ, điểm tựa cho việc nghiên cứu một số khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số, vì nội hàm của khái niệm trên đảm bảo đƣợc các dấu hiệu bản chất của giao tiếp.

1.2.2. Khó khăn trong giao tiếp

1.2.2.1. Khó khăn là gì?

Hiện nay khái niệm về "Khó khăn" trong khoa học tâm lý chƣa có sự thống nhất.

Theo từ điển Tiếng Việt thì "Khó khăn" có nghĩa là sự trở ngại làm mất nhiều công sức hoặc thiếu thốn [13; 357].

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Theo từ điển từ láy Tiếng Việt thì "Khó khăn" có nghĩa là có nhiều trở ngại [7; 201].

Trong từ điển Anh - Việt thì từ "Hard" hoặc "Difficult" đều đƣợc dùng để chỉ "Khó khăn, gay go, đòi hỏi nhiều nỗ lực hay kĩ năng để làm, đƣơng đầu hay hiểu" [15; 417; 240].

Trong từ điển Pháp - Việt thì "Difficulte" chỉ sự khó khăn với nghĩa "Nan giải, khó nhọc, gay go"[16; 55].

Theo "Sổ tay tâm lý học" thì "*Hàng rào tâm lý là trạng thái tâm lý thể hiện ở tính thụ động quá mức của chủ thể, gây cản trở trong việc thực hiện hành động".*

Trong Từ điển Tâm lý học, tác giả Vũ Dũng cho rằng :*"Hàng rào tâm lý là trạng thái tâm lý thể hiện ở tính thụ động quá mức của chủ thể gây cản trở trong việc thực hiện hành động. Cơ chế tình cảm của hàng rào tâm lý là sự gia tăng những mặc cảm và tâm thế tiêu cực: hổ thẹn, cảm giác tội lỗi, sợ hãi, lo lắng, tự đánh giá thấp mình. Trong hành vi xã hội của con người, hàng rào tâm lý xuất hiện như những ngăn cách trong giao tiếp"* [7].

Nhƣ vậy, từ cách định nghĩa của các từ điển trên ta có thể thấy "Khó khăn có nghĩa là nói đến những gì cản trở, trở ngại, đòi hỏi nhiều nỗ lực để vƣợt qua".

Trong thực tiễn, khi tiến hành bất cứ một hoạt động nào con ngƣời đều gặp phải những khó khăn, làm cho hoạt động chệch hƣớng, làm giảm đi hiệu quả mà con ngƣời mong muốn, thậm chí không đạt hiệu quả hoạt động. Những khó khăn này đƣợc gọi chung là những khó khăn trong quá trình hoạt động của con ngƣời đƣợc tạo nên bởi các yếu tố mang tính chất tiêu cực. Đó là yếu tố khách quan (bên ngoài): Điều kiện, phƣơng tiện, môi trƣờng… và yếu tố chủ quan (bên trong).

Tóm lại, *Khó khăn tâm lý trong giao tiếp là những đặc điểm tâm lý và phương thức hành động của chủ thể, thể hiện sự không phù hợp giữa nhận*

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

thức, thái độ, hành vi ứng xử của chủ thể với nội dung, đối tượng, hoàn cảnh giao tiếp làm gián đoạn hoặc cản trở quá trình giao tiếp đạt hiệu quả".

1.2.2.2. Biểu hiện của khó khăn trong giao tiếp

Khó khăn trong giao tiếp là một hiện tƣợng tâm lý khá phổ biến ở chủ thể trong quá trình giao tiếp, đƣợc thể hiện ở 3 mặt: Nhận thức, xúc cảm - tình cảm và hành vi ứng xử.

** Về nhận thức*

Nhận thức là một trong 3 mặt cơ bản của đời sống tâm lý con ngƣời. Nhƣng trên thực tế, con ngƣời không phải bao giờ cũng nhận thức đứng đắn trƣớc những vấn đề phức tạp của cuộc sống. Đặc biệt trong giao tiếp, khó khăn trong giao tiếp đƣợc biểu hiện ở:

Hiểu biết không đầy đủ về đối tƣợng giao tiếp: Biểu hiện là phản ánh không đúng về nhân cách, bản chất, văn hoá, thói quen, tập quán của đối tƣợng giao tiếp. Điều đó sẽ làm cho hiệu quả giao tiếp hạn chế.

Do hiểu biết lẫn nhau là quá trình hoạt động phức tạp, nên phải tính đến điều này khi giao tiếp với nhau bởi vì, muốn hiểu nhau phải biết nhau, nhận thức rõ về nhau K.D.Usinxki nhà giáo dục Nga đã nói: "Muốn giáo dục con ngƣời đầy đủ phải hiểu đầy đủ về con ngƣời". Điều đó cho thấy, hiểu biết không đầy đủ về đối tƣợng giao tiếp là một trở ngại làm hạn chế hiệu quả giao tiếp.

** Về xúc cảm, tình cảm*

Ngƣời có kinh nghiệm trong giao tiếp thƣờng biết làm chủ trạng thái xúc cảm của bản thân, biểu hiện ở chỗ biết tự kiềm chế, che giấu tâm trạng khi cần thiết. Biết tạo ra hứng thú, xúc cảm tích cực cho bản thân. Biết điều khiển, điều chỉnh diễn biến tâm lý của mình và có phƣơng pháp tiến hành giao tiếp sao cho phù hợp với hoàn cảnh, đối tƣợng để đạt đƣợc mục đích giao tiếp.

Ngƣợc lại, ngƣời có khó khăn tâm lý trong giao tiếp thƣờng có những biểu hiện sau:

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- Xúc cảm tình cảm biểu hiện không phù hợp với tình huống giao tiếp.

- Xúc cảm tình cảm không phù hợp với đối tƣợng giao tiếp.

- Thiếu khả năng kiềm chế xúc cảm tình cảm.

- Thiếu khả năng biểu cảm theo tình huống, hoàn cảnh giao tiếp.

** Về hành vi ứng xử*

Hành vi mang rất nhiều thông tin, thể hiện nhiều chức năng. Nó chính là sự phối hợp vận động của toàn bộ bộ phận, giác quan, tƣ thế… của cơ thể hƣớng vào một đối tƣợng hoạt động nhất định. Nguồn gốc của hành vi đƣợc hình thành từ thời ấu thơ trong gia đình, ở lớp mẫu giáo, bằng con đƣờng vô thức hoặc bằng con đƣợng tập nhiễm do bắt chƣớc hành vi của ngƣời xum quanh.

1.2.3. Đặc điểm tâm lý của học sinh Tiểu học người dân tộc thiểu số.

1.2.3.1. Đặc điểm về ngôn ngữ

Tiếng Việt không phải là tiếng mẹ đẻ của các em. Trong sinh hoạt gia đình, cộng đồng, ngƣời dân ở đây, cũng nhƣ các em chỉ sử dụng tiếng mẹ đẻ nên khi bƣớc ra thế giới bên ngoài, vào môi trƣờng giáo dục phổ thông, tiếng Việt lúc bấy giờ là ngôn ngữ thứ hai của các em. Việc giao tiếp thông thƣờng với thầy cô giáo đã khó khăn và cũng có khi là không thể, việc nghe giảng những kiến thức về các môn học khác nhau bằng tiếng Việt lại càng khó khăn hơn đối với các em. Đến trƣờng, đến lớp là các em bƣớc đến một môi trƣờng sinh hoạt hoàn toàn xa lạ, tâm lý rụt rè, e sợ luôn thƣờng trực trong các em.

Mặc dù học sinh đã trải qua các lớp ở bậc Mầm non nhƣng đối với các em, trƣờng Tiểu học vẫn là một môi trƣờng hoàn toàn mới, tiếng Việt là một ngôn ngữ hoàn toàn xa lạ. Sự tồn tại của tình trạng này trong đời sống các em là do điều kiện sử dụng ngôn ngữ trong đời sống sinh hoạt cộng đồng, là do tâm lý sử dụng ngôn ngữ mẹ đẻ rất tự nhiên, bản năng. Những buổi sinh hoạt cộng đồng, những lần hội họp, ngƣời địa phƣơng chỉ sử dụng ngôn ngữ mẹ

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

đẻ. Họ ngại sử dụng tiếng Việt, có lẽ vì vốn kiến thức về tiếng Việt ở họ quá ít ỏi, cũng có lẽ vì bản năng ngôn ngữ mẹ đẻ thƣờng trực trong họ. Mọi ngƣời trong địa phƣơng rất ít khi nói tiếng Việt với nhau.

Vì thế khi giao tiếp bằng tiếng Việt học sinh dân tộc thiểu số sẽ gặp rất nhiều khó khăn.

1.2.3.2. Đặc điểm về tính cách

Với học sinh ngƣời dân tộc thiểu số lối sống chân thật, chất phác, giản dị và đoàn kết… là nét đặc trƣng tâm lý của học sinh nơi đây. Nhiều học sinh Tiểu học ngƣời dân tộc không có sự hồn nhiên của tuổi trẻ, không chỉ có "ngày hai buổi đến trƣờng", các em còn phải miệt mài giúp gia đình đi cấy, đi gặt, trồng ngô,...lo cho cuộc sống vật chất của gia đình đang chật vật, thiếu thốn. Các em học sinh ngƣời dân tộc thiểu số thƣờng nhút nhát, rụt rè, chân thật... đƣợc biểu hiện cụ thể:

- Học sinh dân tộc thiểu số thƣờng nhút nhát, ít khi chơi với các bạn khác. Do nhút nhát nên các em không dám nói chuyện với bạn bè, thầy cô và những ngƣời xum quanh. Tính tình ảnh hƣởng rất nhiều đến khả năng giao

tiếp của các em.

- Tính tự ti cộng với khả năng diễn đạt tiếng phổ thông còn hạn chế, nhu cầu hƣởng thụ đời sống tinh thần quá thấp so với học sinh Kinh, tạo cho các em tâm lý khó hoà đồng.

1.2.3.3. Đặc điểm về nhận thức

Con ngƣời là chủ thể nhận thức. Nhận biết về bản thân, về mọi vật xung quanh là sự sống bản năng của con ngƣời. Ngƣời dân tộc thiểu số luôn ý thức về nguồn gốc, về điều kiện sống, hoàn cảnh sống của mình. Chính điều này đã khiến cho học sinh Tiểu học dân tộc thiểu số tiếp nhận những kiến thức về tiếng Việt khó khăn, tạo rào cản ngăn cách hoạt động sống của các em với môi trƣờng xã hội rộng lớn, làm cho các em khó tiếp xúc, hòa nhập cộng đồng.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số sẽ có những nhận thức về thế giới bên ngoài, về cuộc sống bên ngoài hơn học sinh ngƣời dân tộc Kinh vì các em đƣợc tiếp xúc với

Ví dụ: Học sinh ngƣời dân tộc Kinh khó phân biệt cây mía và cây sậy vì các em chƣa đƣợc tiếp xúc với cây sậy, không biết đƣợc đặc điểm đặc trƣng của cây sậy khác với cây mía nhƣ thế nào. Còn học sinh dân tộc thiểu số, do các em từ nhỏ đã phải đi làm để phụ giúp cha mẹ, đƣợc tiếp xúc với cây sậy và cây mía nên các em sẽ dễ nhận ra.

Tri giác thƣờng gắn với hành động, với hoạt động thực tiễn: các em phải đƣợc cầm nắm, sờ mó sự vật thì tri giác sẽ tốt hơn.

Tƣ duy của học sinh dân tộc thiểu số là tƣ duy cụ thể, mang tính hình thức, dựa vào đặc điểm bên ngoài.

Các em học sinh dân tộc thiểu số không đƣợc tiếp xúc nhiều với truyền thông, internet… nên trí tƣởng tƣợng của các em còn hạn chế

1.2.4. Khó khăn tâm lý trong giao tiếp của học sinh người dân tộc thiểu số với giáo viên

1.2.4.1. Khái niệm khó khăn tâm lý trong giao tiếp của học sinh người dân tộc thiểu số với giáo viên

Từ khái niệm về KKTL, KKTL trong giao tiếp, đặc điểm tâm lý của HSDTTS chúng tôi hiểu KKTL trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên chính là: *Khó khăn trong hoạt động giao tiếp giữa học sinh người dân tộc thiểu số với giáo viên, hoạt động giao tiếp đó chịu nhiều ảnh hưởng của các yếu tố mang tính chất tiêu cực như điều kiện, môi trường, phương tiện và cả yếu tố xuất phát từ bản thân cá nhân học sinh đó khi tham gia giao tiếp như nhận thức, ngôn ngữ, vốn kinh nghiệm. Đòi hỏi học sinh dân tộc thiểu số muốn giao tiếp tốt phải có nhiều nỗ lực và sự giúp đỡ, biện pháp của giáo viên.*

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Đặc điểm cơ bản:

- Khi giao tiếp học sinh ngƣời dân tộc thiểu số gặp phải những khó khăn, những mặc cảm, sợ hãi, lo lắng khi giao tiếp với giáo viên, học sinh tự đánh giá thấp mình, các em không tự tin khi đứng trƣớc tập thể, ngƣời khác, khi muốn nói hay thắc mắc một vấn đề gì với cô giáo thì các em rất khó nói, sợ hãi.

- Tiếng Việt là ngôn ngữ thứ hai của các em nên nhiều khi các em chỉ nói chuyện với các bạn cùng dân tộc, các em không thể nói ra đƣợc suy nghĩ của mình với cô giáo….

- Điều kiện, phƣơng tiện, môi trƣờng… là những yếu tố có ảnh hƣởng gián tiếp đến tiến trình hoạt động giao tiếp của con ngƣời.

- Các mặt ngôn ngữ, tình cảm, vốn kinh nghiệm, nhận thức… cũng là một trong các mặt có ảnh hƣởng tới quá trình giao tiếp của học sinh.

1.2.4.2. Biểu hiện khó khăn trong giao tiếp của học sinh người dân tộc thiểu số Trong các công trình nghiên cứu về khó khăn trong giao tiếp, tuỳ theo nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài mà tác giả chỉ ra những khó khăn trong giao tiếp cụ thể trên một căn cứ nhất định. Ở đề tài này, từ việc nghiên cứu các tài liệu khoa học về vấn đề khó khăn trong giao tiếp, từ thực tiễn quan sát, quá trình khảo sát thực tiễn, tôi phát hiện một số khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số nhƣ sau:

- *Không tự tin, e ngại trước tập thể, người khác*: Đây là hiện tƣợng hay xuất hiện ở học sinh ngƣời dân tộc thiểu số nhất là khi tham gia vào các hoạt động tập thể. Các em khi giao tiếp ngại ngùng, lúng túng.

- *Khó khăn khi diễn đạt ý nghĩ của mình:* Do nói tiếng Việt chƣa thành thạo nên đây là trở ngại phổ biến của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số. Biểu hiện của khó khăn này là học sinh trình bày thiếu rõ ràng, ngôn ngữ không mạch lạc, khó hiểu, không thoát ý….

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- *Chỉ giao tiếp với các bạn cùng dân tộc*: Vì ngôn ngữ khác nhau nên học sinh ngƣời dân tộc thiểu số rất ít giao tiếp với các bạn dân tộc khác trong lớp, các em thƣờng tự chơi với nhau và giao tiếp với nhau bằng ngôn ngữ của dân tộc mình.

- *Thiếu chủ động trong giao tiếp*: Khó khăn này làm cho học sinh có tâm thế tiêu cực thụ động.

- *Sợ mắc sai lầm trong giao tiếp*: Học sinh không tin tƣởng vào bản thân, rất sợ mình nói sai, nói không đúng.

- *Sợ người khác chê cười mình.*

- *không có sự chủ động trong giao tiếp.*

Trên đây là ý kiến của tôi về những khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số.

1.2.5. Nguyên nhân của khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 người dân tộc thiểu số

Việc tìm hiểu nguyên nhân gây khó khăn trong giao tiếp của học sinh là một vấn đề không đơn giản. Từ việc điều tra, quan sát nghiên cứu về khó khăn trong giao tiếp, từ thực tế bản thân là một ngƣời con dân tộc. Chúng tôi cho rằng có hai nhóm nguyên nhân gây gây khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên, đó là: Nguyên nhân chủ quan (yếu tố bên ngoài) và nguyên nhân khách quan (yếu tố bên trong).

Nguyên nhân chủ quan

- Vốn từ ngữ, ngôn ngữ hạn chế.

- Mặc cảm vì mình là ngƣời dân tộc thiểu số.

- Ít tiếp xúc với thế giới bên ngoài.

- Kỹ năng giao tiếp hạn chế.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- Không có kinh nghiệm giao tiếp với những ngƣời nói tiếng phổ thông.

- Mặc cảm về khả năng học tập của bản thân.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- Mặc cảm về hình thức: trang phục….

- Sợ nói không đúng sẽ làm phật ý đối tƣợng giao tiếp.

- Khép mình, không muốn giao tiếp.Tính tình nhút nhát.

- Không có điều kiện để giao tiếp với giáo viên.

- Thiếu hiểu biết về đối tƣợng giao tiếp.

- Sợ nói không đúng.

Nguyên nhân khách quan

- Do bị phân biệt đối sử vì mình là ngƣời dân tộc thiểu số.

- Môi trƣờng giao tiếp bị hạn chế

- Sự khác biệt về văn hoá, phong tục của mỗi dân tộc.

- Do sự thiếu quan tâm của giáo viên và các bạn cùng lớp.

- Do thời gian giao tiếp ít vì thời gian học ở trƣờng chỉ có một buổi còn khi về nhà thì lại nói bằng tiếng dân tộc của mình.

- Do các bạn ngƣời dân tộc Kinh không thích chơi với các bạn ngƣời dân tộc thiểu số.

- Gia đình chƣa hiểu rõ nhu cầu giao tiếp của bản thân các em.

Có rất nhiều nguyên nhân chủ quan và nguyên nhân khách quan gây khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số đòi hỏi phải có những tác động đúng đắn, phù hợp. Điều đó cho thấy tính chất phức tạp của vấn đề trở ngại tâm lý trong giao tiếp với giáo viên và việc khắc phục nó là điều không hề đơn giản.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

KẾT LUẬN CHƢƠNG 1

Giao tiếp là sự tiếp xúc tâm lý giữa ngƣời và ngƣời, thông qua đó con ngƣời trao đổi với nhau về thông tin, về cảm xúc, tri giác lẫn nhau và ảnh hƣởng tác động qua lại với nhau. Hay nói cách khác đi giao tiếp xác lập và vận hành các quan hệ giữa ngƣời và ngƣời, hiện thực hoá các quan hệ xã hội giữa các chủ thể này với các chủ thể khác.

Khó khăn tâm lý trong giao tiếp là những đặc điểm tâm lý và phƣơng thức hành động của chủ thể, thể hiện sự không phù hợp giữa nhận thức, thái độ, hành vi ứng xử của chủ thể với nội dung, đối tƣợng, hoàn cảnh giao tiếp làm gián đoạn hoặc cản trở quá trình giao tiếp đạt hiệu quả.

Khó khăn trong giao tiếp là một hiện tƣợng tâm lý khá phổ biến ở chủ thể trong quá trình giao tiếp, đƣợc thể hiện ở 3 mặt: Nhận thức, xúc cảm - tình cảm và hành vi ứng xử.

Đặc điểm của học sinh Tiểu học ngƣời dân tộc thiểu số.

- Đặc điểm về ngôn ngữ

- Đặc điểm về tính cách

- Đặc điểm về nhận thức

Biểu hiện khó khăn trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số: Không tự tin, e ngại trƣớc tập thể; Khó khăn khi diễn đạt suy nghĩ của mình….

Nguyên nhân gây khó khăn trong giao tiếp của học sinh dân tộc thiểu số gồm có: Nguyên nhân chủ quan và nguyên nhân khách quan.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

CHƢƠNG 2

THỰC TRẠNG KHÓ KHĂN TRONG GIAO TIẾP CỦA HỌC SINH LỚP 4 NGƢỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ VỚI GIÁO VIÊN TRƢỜNG TIỂU HỌC PHƢƠNG TIẾN, HUYỆN VỊ XUYÊN, TỈNH HÀ GIANG

2.1. Sơ lƣợc về khách thể nghiên cứu

Hà Giang là một tỉnh địa đầu của tổ quốc, có đa dân tộc, đa văn hoá, có 23 dân tộc anh em sinh sống. Hiện nay, Hà Giang vẫn là một tỉnh nghèo cần có sự quan tâm của đảng và nhà nƣớc.

Xã Phƣơng Tiến là một xã thuộc huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang, xã còn rất khó khăn với chủ yếu là ngƣời dân tộc sinh sống, hoàn cảnh gia đình còn nhiều khó khăn chủ yếu là làm nông và trồng trọt. Trình độ dân trí của ngƣời dân còn thấp, nhiều thôn trong xã đƣờng giao thông đi lại khó khăn, cách xa trung tâm xã.

Trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến một trƣờng nhỏ nằm ở xã Phƣơng Tiến, huyện Vị xuyên, tỉnh Hà Giang, trƣờng chủ yếu là các em trong địa bàn xã theo học.

Về đội ngũ cán bộ giáo viên trong trƣờng:

- Ban giám hiệu: 2 ngƣời.

- Giáo viên đứng lớp có: 17 giáo viên. Trong đó có 12 giáo viên chủ nhiệm, và 5 giáo viên bộ môn.

- Cán bộ khác trong trƣờng: 5 ngƣời.

Về học sinh: Trong năm học 2013-2014 toàn trƣờng có 379 học sinh, chia thành 12 lớp từ lớp 1 đến lớp 5.

Trong đó:

+ Lớp 1: 2 lớp

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

+ Lớp 2: 3 lớp

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

+ Lớp 3: 3 lớp

+ Lớp 4: 2 lớp

+ Lớp 5: 2 lớp

85% học sinh trong trƣờng là ngƣời dân tộc thiểu số, chủ yếu là dân tộc Tày và dân tộc Dao.

Về cơ sở vật chất: Nhà trƣờng có cơ sở vật chất khá đầy đủ, khang trang thuận lợi cho việc dạy và học, có 2 dãy nhà 2 tầng và 1 dãy nhà cấp 4. Có đầy đủ các trang thiết bị, đồ dùng dạy học cho giáo viên. Trƣờng nằm ở trung tâm xã, gần với UBND xã Phƣơng Tiến, gần với trạm y tế xã.

2.2. Thực trạng khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến - Vị Xuyên - Hà Giang

Trong chƣơng này tôi sẽ tiến hành phân tích kết quả nghiên cứu để làm rõ khó khăn trong giao tiếp với giáo viên của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số ở trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến, xã Phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang. Khách thể nghiên cứu là 65 học sinh lớp 4 trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến, có 30 học sinh lớp 4A và 35 học sinh lớp 4B. Trong 65 học sinh chúng tôi tiến hành nghiên cứu 53 học sinh ngƣời dân tộc thiểu số, chủ yếu là dân tộc Tày và dân tộc Dao và 12 học sinh ngƣời dâ tộc Kinh để so sánh.

2.2.1. Đánh giá của học sinh về khó khăn trong tâm lý khi giao tiếp với giáo viên trường Tiểu học Phương Tiến - Vị Xuyên - Hà Giang

Để tìm hiểu thực trạng về quá trình tự đánh giá về khó khăn trong tâm lý của học sinh với giáo viên. Tôi tiến hành quan sát, trao đổi trò chuyện trực tiếp với học sinh, đồng thời tiến hành dùng phiếu trƣng cầu ý kiến, để hỏi ý kiến học sinh, kết quả thu đƣợc nhƣ sau:

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Bảng 1: Tự đánh giá của học sinh về những trở ngại tâm lý khi giao tiếp với giáo viên

Câu hỏi	Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số				Học sinh ngƣời dân tộc Kinh			
	Có		Không		Có		Không	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
Khi giao tiếp với giáo viên bằng tiếng Việt em có gặp khó khăn tâm lý không?	52	98,1	1	1,9	10	83,3	2	16,6

Kết quả thu đƣợc ở bảng 1 cho thấy, đa số học sinh đều cho rằng các em gặp trở ngại tâm lý khi giao tiếp với giáo viên. So sánh giữa học sinh ngƣời dân tộc thiểu số với học sinh ngƣời dân tộc Kinh có sự khác biệt. Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số gặp trở ngại tâm lý khi giao tiếp với giáo viên hơn học sinh ngƣời dân tộc Kinh. Cụ thể: 98,1% học sinh ngƣời dân tộc thiểu số cho rằng bản thân gặp khó khăn khi giao tiếp với giáo viên. Trong khi đó học sinh ngƣời dân tộc Kinh có 83,3% cho rằng bản thân gặp trở ngại tâm lý khi giao tiếp với giáo viên và có tới 16,6% Cho rằng không gặp trở ngại.

Có sự khác biệt đó là vì môi trƣờng sống, phạm vi giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số không thuận lợi nhƣ học sinh ngƣời dân tộc Kinh. Ở địa phƣơng, ở nhà hầu nhƣ các em học sinh dân tộc thiểu số chỉ giao tiếp với mọi ngƣời bằng tiếng của dân tộc mình, có nhiều học sinh còn ở những bản làng khó khăn chƣa có các phƣơng tiện truyền thông.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Bảng 2: Tần số xuất hiện trở ngại tâm lý trong giao tiếp của học sinh với giáo viên

Khó khăn tâm lý trong giao tiếp	Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số						Học sinh ngƣời dân tộc Kinh					
	Thƣờng xuyên		Đôi khi		Không bao giờ		Thƣờng xuyên		Đôi khi		Không bao giờ	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
	15	28,3	37	69,9	1	1,89	3	25	7	58,3	2	16,7

Kết quả thu đƣợc ở bảng 2 cho thấy: Tần số xuất hiện khó khăn tâm lý của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên khi giao tiếp bằng tiếng Việt cao hơn so với học sinh ngƣời dân tộc Kinh.

- *Ở mức độ thường xuyên:* Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số chiếm 28,3%, học sinh ngƣời dân tộc Kinh chiếm 25%.

- *Ở mức độ đôi khi:* Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số chiếm 69,9%, học sinh ngƣời dân tộc Kinh chiếm 58,3%.

- *Ở mức độ không bao giờ*: Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số chiếm 1,89%, học sinh ngƣời dân tộc Kinh chiếm 16,7%.

2.2.2. Biểu hiện khó khăn tâm lý trong giao tiếp với giáo viên của học sinh

Để có cái nhìn khách quan và đầy đủ về những khó khăn trong giao tiếp với giáo viên của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên bằng tiếng Việt tôi dùng câu hỏi số 2 (Phụ lục 1) trong phiếu trƣng cầu ý kiến.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Bảng 3: Những khó khăn trong giao tiếp của học sinh khi giao tiếp với giáo viên

STT	Biểu hiện khó khăn tâm lý	HS ngƣời dân tộc thiểu số		HS ngƣời dân tộc Kinh	
		$\bar{}$	TB	$\bar{}$	TB
1	Lo lắng, sợ hãi khi bị mắc khuyết điểm.	2,10	7	2,10	1
2	Lúng túng, ngƣợng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên.	1,90	10	1,58	10
3	Căng thẳng, sợ hãi khi giáo viên đặt câu hỏi	1,94	9	1,20	11
4	Khó nói khi muốn thắc mắc với giáo viên 1 điều gì đó	2,22	3	2,08	3
5	Khó trình bày lời nói của mình với giáo viên	2,16	4	1,75	8
6	Sợ thầy cô giáo hiểu lầm	1,96	8	1,75	9
7	Không tự tin, e ngại trƣớc tập thể, ngƣời khác	2,15	5	1,91	5
8	Sợ mắc sai lầm trong giao tiếp	1,88	11	2,10	2
9	Khó diễn đạt suy nghĩ của mình	2.26	2	1,66	7
10	Sợ thầy cô giáo đánh giá không biết giao tiếp	2.13	6	2,00	4
11	Thiếu chủ động trong giao tiếp	2,30	1	1,75	6

(**Ghi chú** $\bar{}$ *: Điểm trung bình. Khó khăn trong giao tiếp của học sinh được chia ra làm 3 mức độ: Thường xuyên = 3 điểm, thỉnh thoảng = 2 điểm,*

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

không bao giờ = 1 điểm. Điểm càng cao thì khó khăn trong giao tiếp của học sinh càng lớn).

Kết quả phản ánh ở bảng 3 cho thấy: Trong 11 khó khăn tâm lý của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số gặp phải khi giao tiếp với giáo viên bằng tiếng Việt mà tôi đƣa ra đƣợc học sinh đánh giá ở các thứ bậc khác nhau.

- Khó khăn thứ 11 "*Thiếu chủ động trong giao tiếp*" xếp vị trí thứ 1 có $\bar{\ }$ = 2,3. Ở học sinh ngƣời dân tộc Kinh xếp vị trí thứ 6. Bằng quan sát cho thấy biểu hiện của khó khăn này là sự thụ động, thờ ơ ngại ngùng, sợ giao tiếp, ít tích cực tham gia vào các hoạt động chung của lớp, trong giờ học ít phát biểu ý kiến xây dựng bài. Nhiều học sinh ngoài giờ học chỉ giao tiếp với các bạn là ngƣời dân tộc thiểu số, ít giao tiếp với các bạn là ngƣời dân tộc Kinh. Khi trò chuyện với nhau chỉ nói bằng tiếng dân tộc. Học sinh Tƣơng Văn On cho biết *"Chỉ khi nào các bạn và thầy cô nói chuyện với em em mới trả lời lại"*.

- Khó khăn 9 "*Khó diễn đạt suy nghĩ của mình*" có $\bar{\ }$ = 2,26 xếp vị trí thứ 2. Ở học sinh ngƣời dân tộc Kinh xếp vị trí thứ 7. Điều này cho thấy trong quá trình giao tiếp, sự tham gia của ngôn ngữ góp phần rất quan trọng để tạo nên hiệu quả của quá trình giao tiếp. Đối với học sinh ngƣời dân tộc thiểu số việc sử dụng tiếng Việt để học tập và giao tiếp nhƣ là ngôn ngữ thứ 2. Kết hợp với với quá trình quan sát trong nghiên cứu cũng nhƣ chính bản thân tôi cũng là một ngƣời thuộc dân tộc thiểu số, tiếp xúc nhiều với các em cho thấy nhiều học sinh trong giờ học đƣợc gọi lên trình bày, trả lời câu hỏi,… học sinh thể hiện khả năng diễn đạt rất hạn chế, nói không rõ ràng. Giáo viên nhiều khi không "đọc" đƣợc nội dung giao tiếp của các em.

Nguyên nhân có thể là do tiếng Việt của các em hạn chế, đôi khi nói lệch sang tiếng dân tộc. Trao đổi với học sinh Lý Văn Đông, lớp 4A em cho biết *"Có nhiều khi em biết được mà không diễn đạt bằng lời được vì tiếng Việt của em còn hạn chế nhiều khi nói lộn cả tiếng dân tộc"*.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- Khó khăn 4 "*Khó nói khi muốn thắc mắc với giáo viên 1 điều gì đó*" $\bar{}$ = 2,22 xếp vị trí thứ 3. Trở ngại này đƣợc học sinh ngƣời dân tộc Kinh xếp vị trí 3. Đối với khó khăn này thì tất cả các em học sinh đều có một tâm lý

chung. Khi giáo viên giảng bài chƣa kĩ hoặc giáo viên "nhầm lẫn" trong việc chép đề, đặt câu hỏi hay chữa bài thì chỉ có các em khá, giỏi có phản ứng linh hoạt với các môn hoc thì lập tức sẽ thắc mắc lại với giáo viên.

- Khó khăn 5 "*Khó trình bày lời nói với của mình với giáo viên"* đƣợc học sinh xếp ở vị trí thứ 4 có $\bar{}$ = 2,16 còn đối với học sinh ngƣời Kinh khó khăn này xếp vị trí thứ 8.

Tâm lý "Ngại nói" với giáo viên thƣờng xuất hiện trong một số trƣờng hợp nhƣ đang trong giờ học mà xin phép cô giáo ra khỏi chỗ ngồi, để quên sách vở ở hoặc đồ dùng học tập ở nhà, quên không làm bài tập hoặc làm bài tập sai. Khi đó, học sinh thƣờng đƣa ra một số lí do mà theo học sinh là có tính thuyết phục nhất để trình bày với giáo viên. Nhƣng đối với học sinh ngƣời dân tộc thiểu số có thể do học sinh đó sợ ý kiến của mình không đúng, cũng do ngôn ngữ của học sinh ngƣời dân tộc còn hạn chế nên HS không thể diễn đạt chính xác những điều mình muốn nói.

- Khó khăn 6 *"Sợ thầy cô giáo hiểu lầm"* đứng vị trí thứ 8, $\bar{}$ = 1,96. Đa số học sinh đều cho rằng khi giao tiếp với các thầy cô ở địa phƣơng, nhất là cùng dân tộc thì cảm thấy thuận lợi hơn vì có ngôn ngữ chung. Khi nói chuyện với giáo viên HS thƣờng sợ mình nói sai, không đúng điều mình định nói.

- Khó khăn 3 *"Căng thẳng, sợ hãi khi giáo viên đặt câu hỏi*", $\bar{}$ = 1,94, xếp ở vị trí thứ 9, trong khi đó ở học sinh ngƣời dân tộc Kinh đứng ở vị trí thứ

11. Khi tiến hành điều tra với cả học sinh ngƣời dân tộc thiểu số và cả học

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

sinh ngƣời dân tộc Kinh, đối với những em học sinh có học lực yếu hơn so với các bạn khác thƣờng sợ hãi khi giáo viên đặt câu hỏi, thƣờng có những câu trả lời sai khi đứng lên trả lời câu hỏi của cô. Trong một số trƣờng hợp,

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

trẻ cảm thấy lúng túng là do khi ngồi học không chú ý nghe giảng, không hiểu nội dung của bài hoặc đối với học sinh ngƣời dân tộc thiểu số, do vốn ngôn ngữ còn hạn chế nên khi giáo viên đƣa ra một câu hỏi khó mà không giải thích cụ thể về câu hỏi đó thì HS thƣờng lúng túng khi đứng lên trả lời do chƣa hiểu rõ nội dung câu hỏi mà giáo viên đƣa ra.

- Khó khăn 2 "*Lúng túng, ngượng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên*"

$\bar{x}$ = 1,9 xếp vị trí thứ 10 và đối với học sinh ngƣời dân tộc Kinh cũng vậy

$\bar{x}$ = 1,58 cũng xếp vị trí thứ 10. Đây chính là tâm lý chung của học sinh TH, các em lúng túng khi giao tiếp với giáo viên, các em không biết nói gì khi giao tiếp với giáo viên, hầu nhƣ khi giao tiếp giáo viên hỏi gì thì các em trả lời câu đấy.

- Khăn khăn 8 "*Sợ mắc sai lầm trong giao tiếp*" $\bar{x}$ = 1,88 xếp ở vị trí thứ 11. Đối với học sinh ngƣời dân tộc thiểu số việc "Sai lầm trong giao tiếp" không chỉ ở quá trình phản ánh không đúng nội dung giao tiếp mà còn cả việc phát âm tiếng Việt không đúng. Do vốn tiếng Việt còn hạn chế nên nhiều khi giao tiếp với giáo viên và các bạn khác các em nói tiếng Việt bị lệch sang tiếng địa phƣơng. Biểu hiện này khi quan sát cho thấy các em phát âm không rõ ràng, mất dấu, không đúng ngữ pháp, nói ngọng và lẫn lộn giữa tiếng Việt và tiếng dân tộc mình. Nhiều học sinh nói *"Nhiều khi em muốn giơ tay nhưng lại sợ phát biểu không đúng, sợ nói sai"*.

So sánh giữa học sinh ngƣời dân tộc thiểu số và học sinh ngƣời dân tộc Kinh tôi thấy: Có một số khó khăn tâm lý trong giao tiếp với giáo viên của các em tƣơng đối giống nhau. Trong đó khó khăn "Lúng túng, ngƣợng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên" đều đƣợc xếp ở vị trí thứ 10 và khó khăn "Không tự tin, e ngại trƣớc tập thể, ngƣời khác" đều xếp ở vị trí thứ 5.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Nhơ vậy, qua bảng 3 chúng ta đã đánh giá đơợc một cách khái quát về thực trạng những khó khăn tâm lý ở học sinh ngơời dân tộc thiểu số khi giao tiếp với giáo viên.

Bảng 4: Những khó khăn trong giao tiếp của học sinh khi giao tiếp với giáo viên (Xét theo giới tính)

STT	Biểu hiện khó khăn tâm lý	HS nữ ngơời dân tộc thiểu số		HS nam ngơời dân tộc thiểu số	
		–	TB	–	TB
1	Lo lắng, sợ hãi khi bị mắc khuyết điểm.	1,75	7	1,80	9
2	Lúng túng, ngơợng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên.	2,00	4	2,22	4
3	Căng thẳng, sợ hãi khi giáo viên đặt câu hỏi	2,13	3	2,37	2
4	Khó nói khi muốn thắc mắc với giáo viên 1 điều gì đó	2,26	2	2,48	1
5	Khó trình bày lời nói của mình với giáo viên	1,88	5	2,05	5
6	Sợ thầy cô giáo hiểu lầm	1,70	8	1,75	11
7	Không tự tin, e ngại trơớc tập thể, ngơời khác	1,68	9	1,77	10
8	Sợ mắc sai lầm trong giao tiếp	1,83	6	1,95	6
9	Khó diễn đạt suy nghĩ của mình	1,66	10	1,92	7
10	Sợ thầy cô giáo đánh giá không biết giao tiếp	1,63	11	1,81	8
11	Thiếu chủ động trong giao tiếp	2,34	1	2,26	3

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Mức độ biểu hiện các khó khăn tâm lý trong giao tiếp của học sinh với giáo viên giữa nam và nữ là khác nhau: Kết quả phản ánh ở bảng 4 cho thấy đặc điểm về giới tính có ảnh hƣởng đến mức độ và thứ bậc các khó khăn tâm lý trong giao tiếp của học sinh. Nhìn nhận một cách tổng thể mức độ khó khăn tâm lý trong giao tiếp của học sinh với giáo viên, đối với học sinh nam ngƣời dân tộc thiểu số cao hơn đối với học sinh nữ ngƣời dân tộc thiểu số.

Mức độ khác biệt của từng khó khăn giữa học sinh nam và học sinh nữ không có sự khác biệt lớn lắm. Sự khác biệt chỉ có ở các trở ngại 1, 6, 7, 9,

10. Các khó khăn còn lại có sự tƣơng đồng với nhau.

Tóm lại: Đặc điểm về giới tính có tác động đến các khó khăn tâm lý khi giao tiếp.

2.2.3. Nguyên nhân của những khó khăn tâm lý trong giao tiếp với giáo viên của học sinh người dân tộc thiểu số

Khó khăn tâm lý là một hiện tƣợng tâm lý là một hiện tƣợng tâm lý ảnh hƣởng rất lớn đến hoạt động của con ngƣời, nó làm giảm đáng kể kết quả của hành động. Việc tác động vào nó để giảm mức độ khó khăn tâm lý của học sinh là việc làm cần thiết. Muốn tác động vào một hiện tƣợng tâm lý nào đó chúng ta cần tìm hiểu nguyên nhân nào tạo ra nó để tác động có hiệu quả, tích cực. Vì vậy, để tìm hiểu nguyên nhân nào gây nên các trở ngại tâm lý cho học sinh ngƣời dân tộc thiểu số tôi dùng câu hỏi 3 (Phụ lục 1). Kết quả thu đƣợc nhƣ sau:

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Bảng 5: Nguyên nhân gây ra các khó khăn tâm lý của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên

STT	Những nguyên nhân	Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số		Học sinh ngƣời dân tộc Kinh	
		$\bar{}$	TB	$\bar{}$	TB
Nguyên nhân chủ quan					
1	Thiếu hiểu biết về đối tƣợng giao tiếp.	2,67	2	2,08	3
2	Mặc cảm về hoàn cảnh xuất thân	2,47	7	1,70	7
3	Khả năng giao tiếp hạn chế	2,49	6	1,91	5
4	Vốn tiếng Việt hạn chế	2,90	1	2,00	4
5	Mặc cảm về khả năng học tập	2,50	5	1,65	8
6	Không hiểu biết về văn hoá của các dân tộc khác	2,05	9	1,71	6
7	Sợ nói không đúng	2,52	4	2,16	2
8	Do luôn có cảm giác thua kém các bạn	2,39	8	1,50	9
9	Tính tình nhút nhát	2,64	3	2,41	1
Nguyên nhân khách quan					
1	Môi trƣờng giao tiếp hạn chế thiếu thông tin	2,62	4	2,17	4
2	Ít có các hoạt động chơi chung	2,71	3	2,10	6
3	Các bạn trong lớp không thích chơi với các bạn ngƣời dân tộc thiểu số	2,41	8	1,66	8
4	Thời gian ngoài giờ học quá ngắn	2,47	6	2,41	2
5	Giáo viên đối xử với học sinh chƣa thực sự công bằng	2,35	9	2,25	3

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

6	Do không đƣợc quan tâm	2,77	2	2,58	1
7	Gia đình chƣa hiểu rõ nhu cầu giao tiếp của bản thân em.	2,52	5	2,16	5
8	Ít có cơ hội nói chuyện bằng tiếng phổ thông với mọi ngƣời	2,96	1	-	-
9	Do bị phân biệt đối xử	2,45	7	1,75	7

(**Ghi chú** : *Điểm trung bình. Nguyên nhân khó khăn trong giao tiếp của học sinh được chia ra làm 3 mức độ: Nhiều = 3 điểm, ít = 2 điểm, không bao giờ = 1 điểm. Điểm càng cao thì khó khăn trong giao tiếp của học sinh càng lớn)*

Nhìn vào bảng 4, chúng ta thấy có 18 nguyên nhân chủ quan và nguyên nhân khách quan gây nên các khó khăn trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang.

2.2.3.1. Nguyên nhân chủ quan

Có 9 nguyên nhân chủ quan gây nên các trở ngại tâm lý trong giao tiếp với giáo viên của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số. Mức độ ảnh hƣởng của từng nguyên nhân đến quá trình giao tiếp là khác nhau.

- Nguyên nhân đƣợc học sinh đánh giá quan trọng nhất là nguyên nhân số 4 "Vốn tiếng Việt hạn chế". Đây là nguyên nhân đƣợc học sinh ngƣời dân tộc thiểu số xếp vị trí đầu tiên, = 2,90. So sánh giữa học sinh ngƣời dân tộc Kinh thì nguyên nhân này có sự chênh lệch về vị trí đáng kể. Học sinh ngƣời Kinh xếp vị trí thứ 4. Vậy điều này sẽ đƣợc giải thích nhƣ thế nào?

Đối với ngƣời dân tộc thiểu số trong mối quan hệ với ngƣời cùng dân tộc với mình họ thƣờng dùng tiếng mẹ đẻ của mình để giao tiếp, để thực hiện các mối quan hệ. Có thể khẳng định học sinh ngƣời dân tộc thiểu số giao tiếp với

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

giáo viên bằng tiếng Việt là sử dụng ngôn ngữ thứ hai. Nên để học những kiến thức khoa học, các em cảm thấy khó khăn.

Đối với các em học sinh ngƣời dân tộc thiểu số các em hay bị nói ngọng, nhầm lẫn giữa dấu ngã và dấu sắc. Ví dụ nhƣ: *con ngỗng - con ngống*. Nhiều khi học trên lớp, nhiều học sinh còn nói lệch sang tiếng địa phƣơng hoặc không đúng ngữ pháp. Học sinh Lý Văn Quằn ngƣời dân tộc Dao nói: *"Học tiếng Việt và nói tiếng Việt rất khó vì đó là ngôn ngữ thứ 2"*.

- Nguyên nhân đƣợc các em học sinh ngƣời dân tộc thiểu số xếp thứ 2 = 2,67, "*Thiếu hiểu biết về đối tượng giao tiếp*". Sự hiểu biết của con ngƣời là điều kiện quan trọng đảm bảo cho con ngƣời thực hiện có hiệu quả hành động. Vốn kinh nghiệm sống của mỗi cá nhân đƣợc hình thành trong quá trình cá nhân tham gia một cách tích cực vào hoạt động và giao tiếp.

Để thực hiện có hiệu quả quá trình giao tiếp, cá nhân phải có khả năng sử dụng và phối hợp những kĩ năng giao tiếp. Hiểu biết về đối tƣợng là điều kiện hết sức cần thiết giúp học sinh đó có thể giao tiếp phù hợp.

- Nguyên nhân "*Tính tình nhút nhát*" đƣợc các em xếp ở vị trí thứ 3, với = 2,64 còn các em ngƣời dân tộc Kinh xếp ở vị trí thứ 1. Đối với các em kể cả học sinh dân tộc thiểu số và dân tộc Kinh tính tình ảnh hƣởng rất nhiều đến khả năng giao tiếp của các em. Một số học sinh nhút nhát, ít khi chơi cùng các bạn khác có thể là do nhiều nguyên nhân khác nhau. Do nhút nhát nên các em không dám giao tiếp, nói chuyện với bạn bè, thầy cô và mọi ngƣời xum quanh, điều này ảnh hƣởng rất nhiều đến khả năng giao tiếp của các em.

- Nguyên nhân "*Sợ nói không đúng*" xếp vị trí thứ 4, = 2,52.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Qua quan sát tôi thấy có rất nhiều em trong giờ học thƣờng không bao giờ giơ tay phát biểu ý kiến, khi giáo viên đƣa ra câu hỏi các em thƣờng cúi mặt xuống bàn để tránh cái nhìn của cô giáo về mình. Có thể là do các em

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

không hiểu bài, không hiểu câu hỏi của cô giáo, nhƣng cũng có học sinh không phải vì không hiểu bài, không tìm ra câu trả lời, mà vì các em sợ câu trả lời của mình không đúng, sẽ bị các bạn cƣời chê. Dần dần các em sẽ thu mình lại và vì thế ảnh hƣởng rất nhiều đến hoạt động giao tiếp.

- Nguyên nhân đƣợc xếp vị trí thứ 5 là *"Mặc cảm về khả năng học tập"* $\bar{}$ = 2,50. Tâm lý chung của bất kì đứa trẻ nào là luôn sợ mình thua kém các bạn. Đối với học sinh ngƣời dân tộc thiểu số, có nhiều gia đình còn gặp nhiều khó khăn, cho nên ngoài giờ học các em còn phải làm việc giúp đỡ gia đình thời gian tự học của các em là rất ít. Vì thế, khả năng học tập của các em cũng bị giảm sút và thua kém các bạn khác trong lớp.

- Nguyên nhân thứ 6 là *"Khả năng giao tiếp hạn chế"* với $\bar{}$ = 2,49 Kỹ năng giao tiếp là khả năng nhận thức nhanh chóng những biểu hiện bên ngoài và những diễn biến tâm lý bên trong của đối tƣợng và bản thân chủ thể giao tiếp, là khả năng sử dụng hợp lý các phƣơng tiện ngôn ngữ và phi ngôn ngữ, biết cách tổ chức điều chỉnh, điều khiển quá trình giao tiếp đạt mục đích.

- *"Mặc cảm về hoàn cảnh xuất thân"* là nguyên nhân đƣợc xếp thứ 7, $\bar{}$ = 2,47. Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số tham gia học tập ở lớp 4 trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến chiếm tỷ lệ cao hơn so với học sinh ngƣời dân tộc

Kinh. Các điều kiện sống, sinh hoạt, học tập của một số em khó khăn. Các em luôn mặc cảm mình là ngƣời dân tộc thiểu số. Vì nơi các em học đa số là ngƣời dân tộc thiểu số, các em có sự đồng cảm, cùng hoàn cảnh nhau để chia sẻ. Khi đi học các em mặc cảm mình là ngƣời dân tộc thiểu số có nhiều mặt thua kém bạn bè. Nên khi giao tiếp với các ban, với thầy cô giáo các em thƣờng lo lắng thầy cô sẽ định kiến, phân biệt đối xử…

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Giáo viên trong khi giao tiếp với các em cần làm thay đổi nhận thức của các em bằng hành động chân tình, cởi mở, đồng cảm giúp các em xoá dần mặc cảm tự ti.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- Các nguyên nhân khác nhƣ:

+ *"Do luôn có cảm giác thua kém các bạn"* xếp vị trí thứ 8, $\bar{}$ = 2,39.
+ *"Không hiểu về văn hoá các dân tộc khác"* xếp vị trí thứ 9, $\bar{}$ = 2,05.

Đây là những nguyên nhân thứ yếu nhƣng cũng có ảnh hƣởng đến hiệu quả giao tiếp giữa học sinh và giáo viên.

Nhìn chung các nguyên nhân chủ quan ở mỗi nguyên nhân có mức độ ảnh hƣởng đến hiệu quả giao tiếp giữa giáo viên và học sinh khác nhau.

2.2.3.2. Nguyên nhân khách quan.

Có 9 nguyên nhân:

- Nguyên nhân "*Ít có cơ hội nói chuyện bằng tiếng phổ thông với mọi người*" $\bar{}$ = 2,96 đƣợc xếp ở vị trí đầu tiên.

Ít có cơ hội nói chuyện bằng tiếng phổ thông với mọi ngƣời là nguyên nhân lớn nhất gây nên khó khăn trog giao tiếp của các em. Môi trƣờng sống giao tiếp của các em chủ yếu bó hẹp ở nơi thôn bản và ngƣời dân tộc với nhau nên khiến các em ít có điều kiện, cơ hội tiếp xúc, nói chuyện bằng tiếng phổ thông với mọi ngƣời. Vì vậy, khi đến trƣờng, đến lớp các em rất khó khăn khi giao tiếp với giáo viên.

- *"Do không được quan tâm"* đây là nguyên nhân đƣợc xếp vị trí thứ 2 với $\bar{}$ = 2,77 .

Muốn giao tiếp đạt hiệu quả cao thì cần có sự hiểu biết về đối tƣợng giao tiếp, hiểu biết lẫn nhau để giao tiếp đạt hiệu quả cao hơn. Ngƣời giáo viên muốn giao tiếp thành công với học sinh cần phải hiểu rõ về đặc điểm tâm lý của các em, phải tạo đƣợc mối quan hệ tốt đẹp trong quá trình giao tiếp, phải tạo đƣợc sự gần gũi, thân mật, gắn bó với học sinh. Ở trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến có rất nhiều giáo viên trẻ chƣa có nhiều kinh nghiệm, lại là giáo viên từ nơi khác đến nên sự hiểu biết về học sinh còn rất hạn chế. Đối với học sinh dân tộc thiểu số giáo viên cần quan tâm tới các

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

em hơn để các em có đƣợc một tâm lý tự tin thoải mái khi giao tiếp với giáo viên.

- Nguyên nhân "*Ít có hoạt động chơi chung"* là nguyên nhân xếp vị trí thứ 3, $\bar{x}$ = 2,74.

Tính chất dạy học ở bậc Tiểu học là mối giáo viên dạy rất nhiều môn trong chƣơng trình giảng dạy, có khi kể cả các môn phụ nếu không có giáo viên riêng. Quá trình giao tiếp giữa giáo viên và học sinh chủ diễn ra chủ yếu trên lớp học. Hoạt động giao tiếp ngoài giờ giữa giáo viên và học sinh rất ít. Trong thời đại đổi mới này, số lƣợng kiến thức trên lớp của các em rât lớn, cho nên hầu nhƣ thời gian ở trƣờng các em chủ yếu dành cho việc học còn các hoạt động chơi chung giữa giáo viên và học sinh, giữa học sinh ngƣời dân tộc thiểu số và học sinh ngƣời dân tộc Kinh rất ít. Để khắc phục đƣợc nguyên nhân này giáo viên phải biết kết hợp giữa học và chơi. Có thể trong một giờ học giáo viên có thể cho học sinh chơi một trò chơi tập thể nào đó mà cần nhiều sự giao tiếp giữa học sinh với nhau và giữa học sinh với cô giáo về nội dung của bài học. Nhƣ thế học sinh vừa có đƣợc những kiến thức cần thiết, vừa tăng đƣợc khả năng giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số.

- Nguyên nhân "*Môi trường giao tiếp hạn chế thiếu thông tin*" xếp vị trí thứ 4, $\bar{x}$ = 2,62.

Đối với ngƣời dân tộc thiểu số môi trƣờng giao tiếp hẹp, thông tin hạn chế. Trong các thôn bản hầu nhƣ chỉ tồn tại 1 dân tộc sinh sống, chính điều này đã tạo điều kiện cho tiếng nói của mỗi dân tộc tồn tại và đƣợc sử dụng trong giao tiếp hằng ngày giữa các thành viên trong gia đình và với mọi ngƣời trong thôn bản. Chính vì thế các em ít đƣợc giao tiếp bằng tiếng phổ thông với mọi ngƣời, chỉ có ở trƣờng, lớp các em mới giao tiếp với các bạn khác, với thầy cô giáo bằng tiếng phổ thông còn khi về nhà thì lại giao tiếp bằng

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

tiếng dân tộc mình. Hơn nữa, nhiều gia đình còn có hoàn cảnh khó khăn nên các em ít đƣợc tiếp xúc với các phƣơng tiện truyền thông, các em chỉ đƣợc tiếp xúc với tivi, đài.

- Nguyên nhân "*Gia đình chưa hiểu rõ nhu cầu giao tiếp của bản thân em*" đƣợc các em xếp thứ 5, với $\bar{x}$ = 2,52.

- *"Thời gian ngoài giờ học quá ngắn"*là nguyên nhân đƣợc xếp thứ 7, $\bar{x}$ = 2,47. Đối với học sinh ở các nơi phát triển, gia đình có điều kiện thì các em đƣợc gia đình tạo điều kiện học hành hơn. Ở trƣờng học thời gian ra chơi chỉ có 20 phút, còn lại là thời gian học tập trên lớp.

- Nguyên nhân "Do bị phân biệt đối xử" xếp vị trí thứ 8 với $\bar{x}$ = 2,45

- Nguyên nhân "Giáo viên đối xử với học sinh chƣa thực sự công bằng" $\bar{x}$ = 2,35.

2.3. Đánh giá của giáo viên về những nguyên nhân gây nên khó khan trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số

Để phục vụ cho việc đánh giá học sinh một cách khách quan hơn, chúng tôi đã thu thập thông tin, số liệu thông qua các bảng hỏi, bảng thống kê số liệu dành cho giáo viên. Số lƣợng giáo viên tham gia khảo sát gồm 2 giáo viên chủ nhiệm của lớp 4A và 4B.

2.3.1. Đánh giá của giáo viên về khó khăn trong giao tiếp của học sinh

Để có cái nhìn khách quan và đầy đủ về những khó khăn trong giao tiếp với giáo viên của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên bằng tiếng Việt tôi dùng câu hỏi số 1 (Phụ lục 3) trong phiếu trƣng cầu ý kiến để lấy ý kiến đánh giá của giáo viên về khó khăn trong giao tiếp của học sinh.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Bảng 6: Đánh giá của giáo viên về những trở ngại tâm lý khi giao tiếp với giáo viên của học sinh

Câu hỏi	Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số				Học sinh ngƣời dân tộc Kinh			
	Có		Không		Có		Không	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
Khi học sinh giao tiếp với giáo viên bằng tiếng Việt thì cô thấy các em có gặp khó khăn tâm lý không?	53	100	0	0	10	83,3	2	16,6

Kết quả thu đƣợc ở bảng 5 cho thấy, với sự đánh giá của giáo viên đa số học sinh đều gặp khó khăn trong tâm lý khi giao tiếp với giáo viên và ở những mức độ khác nhau. Nhƣng có sự khác biệt giữa học sinh ngƣời dân tộc Kinh và học sinh ngƣời dân tộc thiểu số.

Theo đánh giá của giáo viên thì hầu nhƣ tất cả các em học sinh ngƣời dân tộc thiểu số đều gặp phải những khó khăn trong giao tiếp, trong đó mỗi em thì gặp những khó khăn riêng. Còn với học sinh ngƣời dân tộc Kinh cũng vậy cũng gặp những khó khăn trong giao tiếp chiếm 83,3%.

Các giáo viên cho rằng các em học sinh ngƣời dân tộc thiểu số gặp phải những khó khăn trong giao tiếp với giáo viên nhƣ vậy là vì môi trƣờng sống, phạm vi giao tiếp của các em không thuận lợi, hầu nhƣ các em chỉ ở trong bản làng, các phƣơng tiện truyền thông thiếu thốn, giáo dục của gia đình còn rất hạn chế.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Bảng 7: Tần số xuất hiện trở ngại tâm lý trong giao tiếp của học sinh với giáo viên dƣới sự đánh giá của giáo viên (Câu hỏi 2 phụ lục 3)

Trở ngại tâm lý trong giao tiếp	Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số						Học sinh ngƣời dân tộc Kinh					
	Thƣờng xuyên		Đôi khi		Không bao giờ		Thƣờng xuyên		Đôi khi		Không bao giờ	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
	13	24,5	40	75,5	0	0	2	16,7	8	66,6	2	16,7

Nhìn vào bảng 6 ta thấy, về tần số xuất hiện trở ngại tâm lý của các em học sinh là khác nhau. Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số và dân tộc Kinh có sự khác biệt. Với học sinh ngƣời dân tộc thiểu số giáo viên đánh giá có 24,5% cho rằng học sinh thƣờng xuyên gặp phải những khó khăn trong giao tiếp với giáo viên, có 75,5% học sinh đôi khi mới gặp phải những khó khăn trong giao tiếp và không có học sinh nào không bao giờ gặp phải những khó khăn trong giao tiếp. Còn với học sinh ngƣời dân tộc Kinh thì đƣợc giáo viên đánh giá có 16,7% học sinh thƣờng xuyên gặp phải những khó khăn trong giao tiếp, có 66,6% là đôi khi gặp phải và số học sinh đƣợc giáo viên đánh giá không bao giờ là 16,7%.

Bảng 8: Đánh giá của giáo viên về khó khăn trong giao tiếp của học sinh khi giao tiếp với giáo viên (Câu hỏi 2 phụ lục 3)

STT	Những khó khăn	HS ngƣời dân tộc thiểu số		HS ngƣời dân tộc Kinh	
		$\bar{}$	TB	$\bar{}$	TB
1	Các em lo lắng, sợ hãi khi bị mắc khuyết điểm	2,32	4	2,08	4

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

2	Các em lúng túng, ngƣợng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên	2,15	8	2,03	5
3	Các em căng thẳng, sợ hãi khi giáo viên đặt câu hỏi	2,17	7	2,10	3
4	Các em khó nói khi muốn thắc mắc với giáo viên 1 điều gì đó	2,07	10	1,93	7
5	Các em khó trình bày lời nói của mình với giáo viên	2,30	5	1,90	8
6	Các em sợ thầy cô giáo hiểu lầm	1,94	11	1,75	10
7	Không tự tin, e ngại trƣớc tập thể, ngƣời khác	2,35	2	2,25	2
8	Sợ mắc sai lầm trong giao tiếp	2,33	3	2,0	6
9	Khó diễn đạt suy nghĩ của mình	2,22	6	1,83	9
10	Học sinh sợ thầy cô giáo đánh giá không biết giao tiếp	2,13	9	1,66	11
11	Thiếu chủ động trong giao tiếp	2,37	1	2,3	1

(**Ghi chú** *: Điểm trung bình. Khó khăn trong giao tiếp của học sinh được chia ra làm 3 mức độ: Thường xuyên = 3 điểm, thỉnh thoảng = 2 điểm, không bao giờ = 1 điểm. Điểm càng cao thì khó khăn trong giao tiếp của học sinh càng lớn).*

Kết quả đánh giá của giáo viên cho thấy trong 11 khó khăn tâm lý mà học sinh gặp phải thì giáo viên đánh giá ở các thứ bậc khác nhau. Những khó khăn mà học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số ở các mức độ nhƣ sau:

- Khó khăn "Thiếu chủ động trong giao tiếp" học sinh ngƣời dân tộc thiểu số đƣợc giáo viên đánh giá ở vị trí đầu tiên, với $\bar{\ }$ = 2,37 và cả với học sinh ngƣời dân tộc Kinh cũng đƣợc xếp vị trí đầu tiên $\bar{\ }$ = 2,3.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- Khó khăn "Không tự tin, e ngại trƣớc tập thể, ngƣời khác" xếp vị trí thứ 2, $\bar{x}$ = 2,35 và học sinh ngƣời dân tộc Kinh cũng xếp vị trí thứ 2 $\bar{x}$ = 2,25.

- Khó khăn "Sợ mắc sai lầm trong giao tiếp" đƣợc giáo viên đánh giá ở thứu bậc thứ 3, $\bar{x}$ = 2,33, còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh xếp vị trí thứ 6.

- Khó khăn đƣợc giáo viên đánh giá ở thứ bậc thứ 4 là "Các em lo lắng, sợ hãi khi bị mắc khuyết điểm" $\bar{x}$ = 2,32 và học sinh ngƣời dân tộc Kinh cũng xếp vị trí thứ 4.

- Khó khăn "Các em khó trình bày lời nói của mình với giáo viên" xếp vị trí thứ 5, với $\bar{x}$ = 2,30.

- Khó khăn "Khó diễn đạt suy nghĩ của mình" xếp vị trí thứ 6, $\bar{x}$ = 2,22.

- Khó khăn "Các em căng thẳng, sợ hãi khi giáo viên đặt câu hỏi" đƣợc giáo viên đánh giá xếp ở vị trí thứ 7, $\bar{x}$ = 2,17.

- Khó khăn "Các em lúng túng, ngƣợng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên" đƣợc giáo viên đánh giá xếp ở vị trí thứ 8, $\bar{x}$ = 2,15.

- Khó khăn "Học sinh sợ thầy cô giáo đánh giá không biết giao tiếp" đƣợc giáo viên đánh giá xếp ở vị trí thứ 9, $\bar{x}$ = 2,13.

- Khó khăn "Các em khó nói khi muốn thắc mắc với giáo viên 1 điều gì đó" đƣợc giáo viên đánh giá xếp ở vị trí thứ 10, $\bar{x}$ = 2,07.

- Khó khăn "Các em sợ thầy cô giáo hiểu lầm" đƣợc giáo viên đánh giá xếp ở vị trí thứ 11, $\bar{x}$ = 1,94.

Qua sự đánh giá của giáo viên chúng ta thấy có một số khó khăn khi giao tiếp với giáo viên của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số và dân tộc Kinh, đƣợc

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

giáo viên xếp ở thứ bậc bằng nhau, trong đó có: Khó khăn "Thiếu chủ động trong giao tiếp" đƣợc giáo viên xếp ở thứ bậc đầu tiên; Khó khăn "Không tự tin, e ngại trƣớc tập thể, ngƣời khác" xếp thứ 2; Khó khăn "Các em lo lắng, sợ hãi khi bị mắc khuyết điểm" xếp vị trí thứ 4.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

2.3.2. Đánh giá của giáo viên về những nguyên nhân gây nên khó khăn trong giao tiếp của học sinh người dân tộc thiểu số.

Bảng 9: Đánh giá của giáo viên về nguyên nhân gây nên các khó khăn trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số (Câu hỏi 3 phụ lục 3).

STT	Những nguyên nhân	Học sinh ngƣời dân tộc thiểu số		Học sinh ngƣời dân tộc Kinh	
		$\bar{}$	TB	$\bar{}$	TB
Nguyên nhân chủ quan					
1	Các em thiếu hiểu biết về đối tƣợng giao tiếp	2,56	3	2,1	4
2	Mặc cảm về hoàn cảnh xuất thân	2,37	7	1,75	8
3	Khả năng giao tiếp của các em hạn chế	2,49	5	2,16	3
4	Vốn tiếng Việt của các em hạn chế hạn chế	2,85	1	2,25	2
5	Mặc cảm về khả năng học tập	2,41	6	1,7	9
6	Không hiểu biết về văn hoá của các dân tộc khác	2,05	9	2,0	6
7	Sợ nói không đúng bị cô và các bạn khac chê cƣời	2,50	4	2,06	5
8	Do các em luôn có cảm giác thua kém các bạn	2,32	8	1,91	7
9	Tính tình nhút nhát	2,60	2	2,41	1
Nguyên nhân khách quan					
1	Môi trƣờng giao tiếp hạn chế thiếu thông tin	2,41	8	2,10	4

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

2	Ít có các hoạt động chơi chung giữa cô và học sinh	2,67	3	2,17	2
3	Các em học sinh trong lớp không thích chơi với các bạn ngƣời dân tộc thiểu số	2,70	2	-	-
4	Thời gian ngoài giờ học cho các em quá ngắn	2,47	6	2,41	1
5	Giáo viên đối xử với học sinh chƣa thực sự công bằng	2,45	7	2,08	5
6	Do các em không đƣợc thầy cô, cha mẹ quan tâm	2,39	9	2,00	6
7	Gia đình chƣa hiểu rõ nhu cầu giao tiếp của bản thân các em.	2,52	4	2,16	3
8	Các em HS ngƣời dân tộc thiểu số ít có cơ hội nói chuyện bằng tiếng phổ thông với mọi ngƣời	2,90	1	-	-
9	Do bị phân biệt đối xử với các em HS ngƣời dân tộc Kinh	2,30	5	-	-

*(**Ghi chú** : Điểm trung bình. Nguyên nhân khó khăn trong giao tiếp của học sinh được chia ra làm 3 mức độ: Nhiều = 3 điểm, ít = 2 điểm, không bao giờ = 1 điểm. Điểm càng cao thì khó khăn trong giao tiếp của học sinh càng lớn).*

2.3.2.1. Nguyên nhân chủ quan

Qua bảng ta thấy đánh giá của giáo viên về những nguyên nhân gây khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên nhƣ sau:

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- Nguyên nhân *"Vốn tiếng Việt của các em hạn chế hạn chế"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng đầu tiên, $\bar{x}$ = 2,85. Còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh xếp thứ 2 với $\bar{x}$ = 2,25.

- Nguyên nhân *"Tính tình nhút nhát"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 2, $\bar{x}$ = 2,41. Còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh đƣợc giáo viên đánh giá xếp đầu tiên với $\bar{x}$ = 2,41.

- Nguyên nhân *"Các em thiếu hiểu biết về đối tượng giao tiếp"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 3, $\bar{x}$ = 2,56. Còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh đƣợc giáo viên đánh giá xếp thứ 4 với $\bar{x}$ = 2,1

- Nguyên nhân *"Sợ nói không đúng bị cô và các bạn khac chê cười"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 5, $\bar{x}$ = 2,50. Còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân xếp thứ 5 với $\bar{x}$ = 2,41.

- Nguyên nhân *"Mặc cảm về khả năng học tập"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 6, $\bar{x}$ = 2,41. Còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân xếp thứ 9, với $\bar{x}$ = 1,71.

- Nguyên nhân *"Mặc cảm về hoàn cảnh xuất thân"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 7, $\bar{x}$ = 2,37. Còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh đƣợc giáo viên đánh giá xếp thứ 8 với $\bar{x}$ = 1,75.

- Nguyên nhân đƣợc giáo viên đánh giá xếp thứ 8 là *"Do các em luôn có cảm giác thua kém các bạn"* $\bar{x}$ = 2,32.

- Nguyên nhân đƣợc giáo viên đánh giá xếp thứ 9 là *"Không hiểu biết về văn hoá của các dân tộc khác"* $\bar{x}$ = 2,05.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

2.3.2.2. Nguyên nhân khách quan

- Nguyên nhân *"Các em HS người dân tộc thiểu số ít có cơ hội nói chuyện bằng tiếng phổ thông với mọi người"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng đầu tiên, $\bar{x}$ = 2,90.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- Nguyên nhân *"Các em học sinh trong lớp không thích chơi với các bạn người dân tộc thiểu số"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 2,

– = 2,70.

- Nguyên nhân *"Ít có các hoạt động chơi chung giữa cô và học sinh"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 3, = 2,67. Còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh đƣợc giáo viên đánh giá xếp thứ 2 với = 2,17.

- Nguyên nhân *"Gia đình chưa hiểu rõ nhu cầu giao tiếp của bản thân các em"*, đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 4, = 2,52. Còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh đƣợc giáo viên đánh giá xếp thứ 4 với = 2,16

- Nguyên nhân *"Sợ nói không đúng bị cô và các bạn khác chê cười"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 5, = 2,50. Còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân xếp thứ 3 với = 2,41.

- Nguyên nhân *"Thời gian ngoài giờ học cho các em quá ngắn"* đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 6, = 2,47. Còn học sinh ngƣời dân tộc Kinh đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân xếp thứ 1, với = 2,41.

- Nguyên nhân "*Giáo viên đối xử với học sinh chưa thực sự công bằng*" đƣợc giáo viên đánh giá là nguyên nhân đứng thứ 7, = 2,45.

- Nguyên nhân đƣợc giáo viên đánh giá xếp thứ 8 là *"Môi trường giao tiếp hạn chế thiếu thông tin"* = 2,41.

- Nguyên nhân đƣợc giáo viên đánh giá xếp thứ 9 là *"Do các em không được thầy cô, cha mẹ quan tâm"* = 2,39.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

KẾT LUẬN CHƢƠNG 2

Trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến một trƣờng nhỏ nằm ở xã Phƣơng Tiến, huyện Vị xuyên, tỉnh Hà Giang, trƣờng chủ yếu là các em học sinh dân tộc thiểu số trong địa bàn xã theo học.

Qua kết quả nghiên cứu 53 học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến - Vị Xuyên - Hà Giang về khó khăn khi giao tiếp với giáo viên chúng tôi nhận thấy:

- Đa số học sinh đều cho rằng các em gặp khó khăn tâm lý khi giao tiếp với giáo viên. Có sự khác biệt đó là do môi trƣờng sống, phạm vi giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số không thuận lợi.

- Phần lớn học sinh dân tộc thiểu số đều có những biểu hiện khó khăn tâm lý khi giao tiếp với giáo viên nhƣ: Lo lắng, sợ hãi khi bị mắc khuyết điểm; Lúng túng, ngƣợng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên; Khó trình bày lời nói của mình với giáo viên; Thiếu chủ động trong giao tiếp;….Tuy nhiên, mỗi học sinh có những biểu hiện khó khăn trong tâm lý khi giao tiếp với giáo viên ở những mức độ khác nhau.

- Có rất nhiều yếu tố, nhiều nguyên nhân ảnh hƣởng tới giao tiếp của học sinh dân tộc thiểu số với giáo viên trong đó có cả các yếu tố chủ quan và các yếu tố khách quan. Những yếu tố chủ quan cơ bản ảnh hƣởng tới giao tiếp của học sinh là: Thiểu hiểu biết về đối tƣợng giao tiếp; Vốn tiếng Việt hạn chế; Tính tình nhút nhát…. Bên cạnh những yếu tố chủ quan còn có những nguyên nhân khách quan nhƣ: Môi trƣờng giao tiếp hạn chế thiếu thông tin; Ít có các hoạt động chơi chung; Thời gian ngoài giờ học quá ngắn…. Các nguyên nhân gây nên khó khăn trong giao tiếp giữa học sinh dân tộc thiểu số với giáo viên ở những mức độ khác nhau.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Qua kết quả nghiên cứu của giáo viên chủ nhiệm lớp 4 về những khó khăn của học sinh dân tộc thiểu số với giáo viên chúng tôi nhận thấy: Các

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

giáo viên cho rằng các em học sinh dân tộc thiểu số đều gặp phải những khó khăn khi giao tiếp và mỗi học sinh gặp phải những khó khăn khi giao tiếp khác nhau, ở mức độ khác nhau. Với nguyên nhân gây nên khó khăn của học sinh dân tộc thiểu số với giáo viên, cả nguyên nhân chủ quan và nguyên nhân khách quan đều đơợc giáo viên đánh giá rất cao.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

CHƢƠNG 3
MỘT SỐ BIỆN PHÁP KHẮC PHỤC NHỮNG KHÓ KHĂN CỦA HỌC SINH LỚP 4 NGƢỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ TRONGGIAO TIẾP VỚI GIÁO VIÊNTRƢỜNG TIỂU HỌC PHƢƠNG TIẾN - VỊ XUYÊN - HÀ GIANG

Cuộc sống tâm lý của con ngƣời bắt đầu từ nhu cầu giao tiếp với con ngƣời, trƣớc tiên là với những ngƣời xum quanh. Từ khi biết nói thì việc giao tiếp bằng ngôn ngữ trở nên cực kì quan trọng trong đời sống tinh thần của trẻ.

Việc đi học ở trƣờng phổ thông là bƣớc ngoặt quan trọng trong đời sống của trẻ. Những mối quan hệ với giáo viên, với các bạn cùng tuổi đƣợc hình thành, trẻ đƣợc đƣa vào hệ thống các tập thể.

3.1. Khắc phục những khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên bằng các hoạt động trong giờ học

3.1.1. Tăng cường cho học sinh thực hành, trải nghiệm các tình huống giao tiếp cụ thể (Tăng cường hoạt động giao tiếp).

Mọi ngƣời đều bận rộn với công việc của mình và trẻ em ít có cơ hội đƣợc giao tiếp với mọi ngƣời xum quanh hơn, dẫn đến tình trạng nhiều trẻ khi giao tiếp thì ngƣợng ngùng, ấp úng, không diễn đạt đƣợc trọn vẹn ý hiểu của mình hay có những em còn sợ ngại giao tiếp. Mặt khác giao tiếp là một trong những kĩ năng sống cơ bản, không thể thiếu để tồn tại của con ngƣời, nhƣng giao tiếp chỉ đƣợc hình thành thông qua hoạt động thực hành. Bởi vậy, muốn học sinh giao tiếp tốt hơn, giáo viên cần cho học sinh thực hành giao tiếp, đƣợc giao tiếp trực tiếp với bạn bè, thầy cô và mọi ngƣời xum quanh trong và ngoài lớp học một cách thƣờng xuyên thì kĩ năng giao tiếp sẽ đƣợc rèn luyện bền vững.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Đối với học sinh Tiểu học, hoạt động học tập đƣợc coi là hoạt động chủ yếu và chiếm nhiều thời gian nhất khi học sinh tới trƣờng. Điều này cần đặt ra yêu cầu muốn rèn luyện kĩ năng giao tiếp cho học sinh cần phải lồng ghép nội dung rèn luyện bằng giao tiếp vào quá trình dạy học bài mới của các môn học ở Tiểu học. Việc rèn luyện khả năng giao tiếp cho học sinh thông qua các hoạt động học tập những môn học khác nhau không chỉ giúp học sinh tiếp thu đƣợc kiến thức dễ dàng hơn, mà còn góp phần rèn luyện khả năng giao tiếp cho các em. Giao tiếp chỉ đƣợc hình thành thông qua hoạt động thực hành.

Khả năng giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số chỉ đƣợc hình thành và thực sự bền vững khi học sinh tham gia vào quá trình giao tiếp, học sinh đƣợc giao tiếp nhiều trong thực tế. Chẳng hạn, có những học sinh ngại giao tiếp, giao tiếp ấp úng, không biết cách diễn đạt suy nghĩ của mình…. Khi đƣợc thực hành giao tiếp nhiều lần trong các nhân tố giao tiếp khác nhau, thì khả năng giao tiếp sẽ dần đƣợc tốt hơn. Giáo viên cần tạo điều kiện tối đa để học sinh đƣợc tham gia vào các hoạt động thực hành, trải nghiệm.

Thông qua quá trình dạy học, giáo viên hƣớng dẫn học sinh cách giao tiếp với bạn bè, với thầy cô giáo, đƣa ra ý kiến của bản thân. Cho học sinh đƣợc giao tiếp với các hoạt động và đối tƣợng giao tiếp khác nhau, để học sinh có cơ hội giao tiếp với giáo viên nhiều hơn.

3.1.2. Xây dựng các tình huống giả định trong dạy học

Trong quá trình dạy học, giáo viên cần chú ý tăng cƣờng sử dụng các tình huống giao tiếp giả định phong phú về nội dung và hình thức. Trong thực tế, việc sử dụng các tình huống giao tiếp trong dạy học thƣờng giúp học sinh hứng thú hơn với hoạt động học. Thông qua việc giải quyết các nhiệm vụ học tập trong tình huống giao tiếp giả định, học sinh rèn đƣợc khả năng giao tiếp dƣới sự hƣớng dẫn của giáo viên.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Các tình huống giả định đƣợc giáo viên đƣa ra, học sinh và giáo viên sẽ cùng nhau đi phân tích, tìm hiểu tình huống giả định đó, rồi sau đó học sinh sẽ là ngƣời giải quyết tình huống đó.

3.1.3. Sử dụng các hình thức tổ chức dạy học phù hợp: trò chơi, đố vui….

Giáo viên nên thay đổi, đổi mới các phƣơng pháp dạy học cho phù hợp với tiết học: Cho học sinh làm việc theo nhóm, tăng số câu hỏi để học sinh học hỏi lẫn nhau hoặc hỏi giáo viên, nhờ giáo viên hƣớng dẫn, giúp học sinh tăng kĩ năng nói. Xen kẽ các trò chơi nhỏ trong giờ học để tạo không khí vui vẻ, thoải mái, rút ngắn khoảng cách giữa học sinh và giáo viên, tạo điều kiện cho học sinh đƣợc thể hiện bản thân.

Ngoài việc thay đổi phƣơng pháp dạy, giáo viên nên chủ động bắt chuyện, tạo điều kiện cho từng học sinh đều đƣợc phát biểu ý kiến trƣớc lớp, giáo viên nhiệt tình giúp đỡ học sinh trong những vấn đề khó khăn. Giáo viên phải gần gũi, hoà đồng với giáo viên, cho học sinh giao tiếp hiểu hơn.

3.2. Khắc phục những khó khăn trong giao tiếp với giáo viên của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số bằng các hoạt động ngoài giờ học

3.2.1. Tổ chức các hoạt động ngoài giờ lên lớp

Để hạn chế những khó khăn trong giao tiếp có hiệu quả cũng nhƣ nâng cao hiệu quả giao tiếp của bản thân học sinh thì cần có những thay đổi nhƣ: học sinh ngƣời dân tộc thiểu số phải tập cho mình nói chuyện, trình bày trƣớc đám đông, tự ti, ăn nói dõng dạc….

Hoạt động ngoài giờ lên lớp là hoạt động của cả thầy và trò đƣợc thực hiện trên lớp. Sau các giờ học căng thẳng, khi vào giờ hoạt động ngoài giờ lên lớp giáo viên cần tạo cho học sinh không khí thoải mái, vui vẻ, gắn kết học sinh với nhau. Yêu cầu học sinh nói chuyện với nhau bằng tiếng phổ thông.

3.2.2. Tổ chức các buổi nói chuyện, lao động, hoạt động chung

Có rất nhiều nguyên nhân khiến các em học sinh ngƣời dân tộc thiểu số gặp khó khăn trong giao tiếp nhƣ: Thiếu hiểu biết về đối tƣợng giao tiếp, vốn

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

tiếng Việt hạn chế, môi trƣờng giao tiếp hạn chế thiếu thông tin, ít có các hoạt động chơi chung, thời gian ngoài giờ học các ngắn,…. Để khắc phục khó

khăn trong giao tiếp của các em chúng ta cần *Tổ chức các buổi nói chuyện, lao động, hoạt động chung.* Từ các hoạt động chơi chung đó, học sinh có thể có cơ hội giao tiếp với giáo viên nhiều hơn, khi nói chuyện với nhau học sinh có thể hiểu hơn về các bạn trong lớp, thầy cô giáo và dần dần vốn tiếng Việt của các em sẽ đƣợc tăng hơn.

Qua buổi nói chuyện, hoạt động chơi chung đó, học sinh sẽ đƣợc giới thiệu về bản thân mình cho các bạn khác biết và cùng nhau chơi các trò chơi vui vẻ, từ đó giáo viên sẽ hiểu đƣợc giáo viên hơn và các em học sinh cũng sẽ hiểu nhau hơn. Khả năng giao tiếp đƣợc phát triển hơn.

3.3. Các giải pháp khác

- Giáo viên phải quan tâm đến học sinh, gần gũi, thân thiết với học sinh.

- Không phân biệt đối xử các học sinh.

- Tổ chức các hoạt động chơi chung giữa giáo viên và học sinh để tạo không khí thoải mái trong giao tiếp.

- Giáo viên cần tạo nhiều cơ hội để học sinh đƣợc giao tiếp bằng tiếng phổ thôn.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Kết luận

Từ kết quả nghiên cứu lí luận và thực tiễn, chúng tôi rút ra một số kết luận sau:

1.1. Khó khăn tâm lý trong giao tiếp của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số với giáo viên chính là: *Khó khăn trong hoạt động giao tiếp giữa học sinh người dân tộc thiểu số với giáo viên, hoạt động giao tiếp đó chịu nhiều ảnh hưởng của các yếu tố mang tính chất tiêu cực như điều kiện, môi trường, phương tiện và cả yếu tố xuất phát từ bản thân cá nhân học sinh đó khi tham gia giao tiếp như nhận thức, ngôn ngữ, vốn kinh nghiệm. Đòi hỏi học sinh dân tộc thiểu số muốn giao tiếp tốt phải có nhiều nỗ lực và sự giúp đỡ, biện pháp của giáo viên.*

1.2. Có 11 trở ngại tâm lý thƣờng xuất hiện ở học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang trong quá trình giao tiếp với giáo viên.

Nội dung các khó khăn tâm lý nhƣ sau: Lo lắng, sợ hãi khi bị mắc khuyết điểm; Lúng túng, ngƣợng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên; căng thẳng, sợ hãi khi giáo viên đặt câu hỏi; khó nói khi muốn thắc mắc với cô một điều gì đó; Khó trình bày lời nói của mình với cô giáo; Sợ thầy cô giáo hiểu lầm; Không tự tin, e ngại trƣớc tập thể, ngƣời khác; Sợ mắc sai lầm trong giao tiếp; Khó khăn khi diễn đạt suy nghĩ của mình; Sợ thầy cô giáo đánh giá không biết giao tiếp; Thiếu chủ động trong giao tiếp.

Mức độ biểu hiện của các khó khăn trog giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số là khác nhau.

1.3. Có nhiều nguyên nhân gây gây ra các khó khăn trong giao tiếp của học sinh lớp 4 ngƣời dân tộc thiểu số trƣờng Tiểu học Phƣơng Tiến, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang trong quá trình giao tiếp với giáo viên. Trong có có cả

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

nguyên nhân khách quan và nguyên nhân chủ quan. Sự ảnh hƣởng của các nguyên nhân có các mức độ khác nhau tới khó khăn tâm lý. Trong đó nguyên nhân chủ quan có mức độ ảnh hƣởng lớn nhất là do "Vốn tiếng Việt hạn chế" và nguyên nhân khách quan mức độ ảnh hƣởng lớn nhất là "Ít có cơ hội nói chuyện bằng tiếng phổ thông với mọi ngƣời".

1.4. Việc tổ chức các hoạt động chung giữa giáo viên và học sinh, xây dựng mối quan hệ thầy trò thân thiết, gần gũi là cần thiết, điều đó sẽ giúp các em học sinh ngƣời dân tộc thiểu số giảm bớt đƣợc các khó khăn tâm lý khi giao tiếp với giáo viên.

2. **Kiến nghị**

Giao tiếp của học sinh Tiểu học là một trong những nhân tố cấu thành nên đặc điểm nhân cách của các em. Với lứa tuổi học sinh Tiểu học, đặc biệt là học sinh ngƣời dân tộc thiểu số để giúp các em học sinh giao tiếp tốt hơn, chúng tôi nghĩ rằng những việc làm sau đây là rất cần thiết

2.1. Về phía Bộ GD & ĐT

Bộ GD & ĐT tạo kinh phí cho việc nghiên cứu đặc điểm tâm lý của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số.

2.2. Về phía nhà trường Tiểu học

- Tổ chức đa dạng các hoạt động ngoài giờ lên lớp, phong phú, hấp dẫn giữa học sinh và giáo viên. Để các em có điều kiện tiếp xúc, trao đổi kinh nghiệm với giáo viên….

- Cần tổ chức cho giáo viên xuống làng, bản tìm hiểu về phong tục, tập quán của các dân tộc. Tăng thêm vốn hiểu biết về đời sống của ngƣời dân tộc.

- Tổ chức những buổi hội thảo trao đổi kinh nghiệm giảng dạy khi dạy ở những lớp ngƣời dân tộc thiểu số.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

- Nhà trƣờng cần khuyến khích cán bộ giáo viên nghiên cứu về tâm lý của học sinh ngƣời dân tộc thiểu số.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

2.3. Về phía giáo viên

- Giáo viên nê cởi mở, thân thiện, tạo không khí tâm lý thoải mái khi giao tiếp với học sinh.

- Giáo viên cần chủ động quan tâm đến học sinh nhiều hơn, đặc biệt là học sinh ngƣời dân tộc thiểu số

- Tạo niềm tin cho học sinh khi tiếp xúc với giáo viên bằng thái độ chân thành.

- Đối xử công bằng và yêu cầu nhƣ nhau đối với mọi học sinh.

- Phát triển một trong số những hình thức phát triển năng lực giao tiếp và ứng xử cho học sinh mà giáo viên có thể sử dụng là phƣơng pháp hội thoại trong giảng dạy.

2.4. Đối với học sinh người dân tộc thiểu số

- Cần tích cực tham gia các hoạt động chung của lớp của trƣờng.

- Chủ động hơn khi giao tiếp với giáo viên, với các bạn trong lớp, đặc biệt khi gặp khó khăn trong học tập cần tới sự giúp đỡ của giáo viên và các bạn khác trong lớp.

- Tự rèn luyện kĩ năng giao tiếp.

Khi nghiên cứu đề tài này, vì trong thời gian hạn chế nên có thể đề tài chƣa đƣợc sâu sắc và toàn diện. Hơn nữa, đây là lần đầu tiên tôi nghiên cứu một vấn đề khoa học giáo dục nên không tránh khỏi những bỡ ngỡ và thiếu sót.Tôi rất mong nhận đƣợc sự đóng góp ý kiến của các thầy cô giáo và các bạn sinh viên để khoá luận của tôi đƣợc hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. A.A.Lêonchiev, 1979, *Giao tiếp sư phạm*, NXB Tri thức.
2. B.V.Xôlôcôv, 1972, *Văn hoá và nhân cách*, NXB Khoa học.
3. Hoàng Anh, 1995, *Giao tiếp sư phạm*, NXB Đại học Sƣ phạm Hà Nội.
4. Hoàng Anh, 2004, *Giáo trình tâm lý học giao tiếp*, NXB Đại học Sƣ phạm Hà Nội.
5. Hoàng Anh, Nguyễn Công Hoàn, 1998, *Giao tiếp sư phạm*, NXB Giáo dục.
6. Vũ Ngọc Danh, 1995, *Từ điển Pháp - Việt*, NXB Thế giới.
7. Vũ Dũng, 2000, *Từ điển tâm lý học*, NXB Khoa học xã hội.
8. Phạm Minh Hạc, 1992, *Tâm lý học*, NXB Giáo dục.
9. Nguyễn Tất Hội, Trần Thị Thảo, Phƣơng Ân, 1998, *Từ điển Anh - Việt,* NXB Đà Nẵng.
10. Bùi Văn Huệ, Đỗ Mộng Tuấn, Nguyễn Ngọc Bích, 1995, *Tâm lý học xã hội,* Bộ GD & ĐT Hà Nội.
11. Bùi Văn Huệ, 1997, *Giáo trình tâm lý học Tiểu học*, NXB Giáo dục
12. Nguyễn Văn Lê, Tạ Văn Doanh, 1998, *Nhập môn khoa học giao tiếp,* NXB Giáo dục.
13. Trần Trọng Thuỷ, Đỗ Sinh Huy, 1996, *Nhập môn khoa học giao tiếp*, NXB Giáo dục.
14. Trần Trọng Thuỷ, Nguyễn Quang Uẩn, 1998, *Tâm lý học đại cương*, NXB Giáo dục.
15. Nguyễn Nhƣ Ý, *Từ điển tiếng Việt thông dụng*, NXB Giáo dục, Luật HN & GD năm 2000.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

16. Đào Thi Oanh, số 10/2002, *Nhu cầu giao tiếp của học sinh cuối bậc Tiểu học*, tạp chí Tâm lý học.

17. Phƣơng pháp dạy học Tiếng Việt cho học sinh DT cấp TH, Tài liệu bồi dƣỡng giáo viên, NXB Giáo dục.

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Phụ lục 1

PHIẾU TRƢNG CẦU Ý KIẾN

Để giúp tôi tìm hiểu về những khó khăn tâm lý của học sinh dân tộc thiểu số trong giao tiếp với giáo viên bằng tiếng Việt, em hãy trả lời một số câu hỏi sau:

Đôi điều về bản thân

Họ và tên: ……Năm sinh: ……

Lớp: …… Nam / Nữ:…….

Dân tộc: …….. ……..

Chỗ ở hiện nay của gia đình: …….

Câu 1: ***Khi giao tiếp với giáo viênbằng tiếng Việt em có gặp khó khăn tâm lý không?***

- Có ☐
- Không ☐

** Ở những mức độ nào?*

- Thƣờng xuyên ☐
- Đôi khi ☐
- Không bao giờ ☐

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Câu 2: ***Khi giao tiếp với giáo viên bằng tiếng Việt em thường gặp những khó khăn nào dưới đây?*** *(Đánh dấu (+) vào câu trả lời phù hợp với bạn)*

STT	Mức độ / Khó khăn	Thƣờng xuyên	Thỉnh thoảng	Không bao giờ
1	Lo lắng, sợ hãi khi bị mắc khuyết điểm			
2	Lúng túng, ngƣợng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên			
3	Căng thẳng, sợ hãi khi giáo viên đặt câu hỏi			
4	Khó nói khi muốn thắc mắc với cô một điều gì đó			
5	Khó trình bày lời nói của mình với cô giáo			
6	Sợ thầy cô giáo hiểu lầm			
7	Không tự tin, e ngại trƣớc tập thể, ngƣời khác			
8	Sợ mắc sai lầm trong giao tiếp			
9	Khó diễn đạt suy nghĩ của mình			
10	Sợ thầy cô giáo đánh giá không biết giao tiếp			

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

11 Thiếu chủ động trong giao tiếp

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Câu 3: ***Theo em, trong những nguyên nhân dưới đây, nguyên nhân nào là chủ yếu gây ra các khó khăn tâm lý trong giao tiếp của em với giáo viên?***

(Đánh dấu (+) vào câu trả lời phù hợp với bạn)

STT	Những nguyên nhân	Nhiều	Ít	Không ảnh hƣởng
	Nguyên nhân chủ quan			
1	Thiếu hiểu biết về đối tƣợng giao tiếp.			
2	Mặc cảm về hoàn cảnh xuất thân			
3	Khả năng giao tiếp hạn chế			
4	Vốn tiếng Việt hạn chế			
5	Mặc cảm về khả năng học tập			
6	Không hiểu biết về văn hoá của các dân tộc khác			
7	Sợ nói không đúng			
8	Do luôn có cảm giác thua kém các bạn			
9	Tính tình nhút nhát			
	Nguyên nhân khách quan			
1	Môi trƣờng giao tiếp hạn chế thiếu thông tin			
2	Ít có các hoạt động chơi chung			
3	Các bạn trong lớp không thích chơi với các bạn ngƣời dân tộc thiểu số			
4	Thời gian ngoài giờ học quá ngắn			
5	Giáo viên đối xử với học sinh chƣa thực sự công bằng			
6	Do không đƣợc quan tâm			

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

7	Gia đình chƣa hiểu rõ nhu cầu giao tiếp của bản thân em.			
8	Ít có cơ hội nói chuyện bằng tiếng phổ thông với mọi ngƣời			
9	Do bị phân biệt đối xử			

Tôi xin chân thành cảm ơn

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Phụ lục 2

BIÊN BẢN QUAN SÁT

Họ và tên: …… Giới tính:…….....

Trƣờng: ……...Lớp:……..

Địa điểm:……

Ngày quan sát: ……

Lần quan sát: ……..

Nội dung: ……

TT	Trở ngại / Mức độ	Thƣờng xuyên	Thỉnh thoảng	Không bao giờ
1	Lo lắng, sợ hãi khi bị mắc khuyết điểm			
2	Lúng túng, ngƣợng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên			
3	Căng thẳng, sợ hãi khi giáo viên đặt câu hỏi			
4	Khó nói khi muốn thắc mắc với cô một điều gì đó			
5	Khó trình bày lời nói của mình với cô giáo			
6	Sợ thầy cô giáo hiểu lầm			
7	Không tự tin, e ngại trƣớc tập thể, ngƣời khác			
8	Sợ mắc sai lầm trong giao tiếp			

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

9	Khó khăn khi diễn đạt suy nghĩ của mình
10	Sợ thầy cô giáo đánh giá không biết giao tiếp
11	Thiếu chủ động trong giao tiếp

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Phụ lục 3

PHIẾU TRƢNG CẦU Ý KIẾN GIÁO VIÊN

Để giúp tôi tìm hiểu về những khó khăn của học sinh dân tộc thiểu số trong giao tiếp với giáo viên bằng tiếng Việt, xin cô (thầy) giáo vui lòng trả lời một số câu hỏi sau:

Thông tin học sinh

Họ và tên học sinh: ……Năm sinh:……..

Lớp: …… Nam / Nữ:…….

Dân tộc: …….. ……..

Chỗ ở hiện nay của gia đình: …….

Câu 1: ***Khi giao tiếp với giáo viênbằng tiếng Việt học sinh này có gặp khó khăn tâm lý không?***

- Có ☐
- Không ☐

** Ở những mức độ nào?*

- Thƣờng xuyên ☐
- Đôi khi ☐
- Không bao giờ ☐

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Câu 2: ***Khi giao tiếp với giáo viên bằng tiếng Việthọc sinh này thường gặp những khó khăn nào dưới đây?*** *(Đánh dấu (+) vào câu trả lời phù hợp với học sinh)*

STT	Mức độ / Khó Khăn	Thƣờng xuyên	Thỉnh thoảng	Không bao giờ
1	Học sinh lo lắng, sợ hãi khi bị mắc khuyết điểm			
2	Học sinh lúng túng, ngƣợng ngịu khi tiếp xúc với giáo viên			
3	Học sinh căng thẳng, sợ hãi khi giáo viên đặt câu hỏi			
4	Học sinh khó nói khi muốn thắc mắc với cô một điều gì đó			
5	Học sinh khó trình bày lời nói của mình với cô giáo			
6	Học sinh sợ thầy cô giáo hiểu lầm			
7	Học sinh không tự tin, e ngại trƣớc tập thể, ngƣời khác			
8	Sợ mắc sai lầm trong giao tiếp			
9	Khó diễn đạt suy nghĩ của mình			
10	Sợ thầy cô giáo đánh giá không biết giao tiếp			

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

11 Học sinh thiếu chủ động trong giao tiếp

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

Câu 3: ***Theo cô (thầy) giáo, trong những nguyên nhân dưới đây, nguyên nhân nào là chủ yếu gây ra các khó khăn tâm lý trong giao tiếp của em với giáo viên****? (Đánh dấu (+) vào câu trả lời phù hợp với học sinh)*

STT	Những nguyên nhân	Nhiều	ít	Không ảnh hƣởng
Nguyên nhân chủ quan				
1	Các em thiếu hiểu biết về đối tƣợng giao tiếp.			
2	Mặc cảm về hoàn cảnh xuất thân			
3	Khả năng giao tiếp của các em hạn chế			
4	Vốn tiếng Việt của các em hạn chế hạn chế			
5	Mặc cảm về khả năng học tập			
6	Không hiểu biết về văn hoá của các dân tộc khác			
7	Sợ nói không đúng bị cô và các bạn khác chê cƣời			
8	Do các em luôn có cảm giác thua kém các bạn			
9	Tính tình nhút nhát			
Nguyên nhân khách quan				
1	Môi trƣờng giao tiếp hạn chế thiếu thông tin			
2	Ít có các hoạt động chơi chung giữa cô và học sinh			

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com

Dịch vụ viết luận văn trọn gói website: luanvantot.com Zalo/tele 0934573149

3	Các em học sinh trong lớp không thích chơi với các bạn ngƣời dân tộc thiểu số			
4	Thời gian ngoài giờ học cho các em quá ngắn			
5	Giáo viên đối xử với học sinh chƣa thực sự công bằng			
6	Do các em không đƣợc thầy cô, cha mẹ quan tâm			
7	Gia đình chƣa hiểu rõ nhu cầu giao tiếp của bản thân các em			
8	Các em HS ngƣời dân tộc thiểu số ít có cơ hội nói chuyện bằng tiếng phổ thông với mọi ngƣời			
9	Do bị phân biệt đối xử với các em HS ngƣời dân tộc Kinh			

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tham khảo miễn phí các tài liệu khác tại luanvantot.com